

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811801, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 01-02/ 592

„14” martie 2022

Domnului Igor GROSU
Președinte al Parlamentului
Republicii Moldova
MD-2004, mun. Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

Stimate Doamne Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Vă prezentăm, spre informare, Raportul de activitate al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru anul 2021.

Cu respect,

Victoria MUNTEAN

Director

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>597</u>	
„ <u>14</u> ”	<u>03</u> 20 <u>22</u>
Ora	

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2021

CUPRINS

	PREZENTARE GENERALĂ.....	3
CAPITOLUL I	EXAMINAREA PLÂNGERILOR ȘI ALTOR ADRESĂRI	4
CAPITOLUL II	ACTIVITATEA DE CONTROL	7
CAPITOLUL III	ACTIVITATEA DE REPRESENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ	11
CAPITOLUL IV	EXEMPLE DE SPEȚE EXAMINATE ÎN ANUL 2021	18

CAPITOLUL V

RECOMANDĂRI ȘI OPINII ALE CENTRULUI 26

CAPITOLUL VI

**ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE
A PRELUCRĂRILOR DE DATE
CU CARACTER PERSONAL 35**

CAPITOLUL VII

**AVIZAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR
DE ACTE NORMATIVE..... 43**

CAPITOLUL VIII

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ 49

CAPITOLUL IX

**ACTIVITĂȚI DE SENSIBILIZARE
ȘI INSTRUIRE 56**

CAPITOLUL X

**ACTIVITATEA MANAGERIALĂ
A CENTRULUI 59**

**PROBLEME ȘI OBIECTIVE
ÎN ACTIVITATEA CENTRULUI 67**

PREZENTARE GENERALĂ

Anul 2021 în cifre

ADRESĂRI/PLÂNGERI

11600 documente de corespondență:
5083 intrate
4549 ieșite
1108 interne
860 petiții

ACTIVITATEA DE CONTROL

243 controale inițiate:
213 în baza plângerilor/ sesizărilor/
autosesizărilor
30 în baza solitărilor de
trasmisere transfrontalieră

REZULTATUL CONTROALELOR EFECTUATE

252 decizii emise
119 decizii cu constatarea încălcării
38 decizii vizând suspendare/
încetare/ștergere
148 fapte contravenționale
constatate
117 procese-verbale întocmite

ACTIVITATEA DE REPRESENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

571 ședințe de judecată:
352 în ordinea contravențională
219 în contencios administrativ

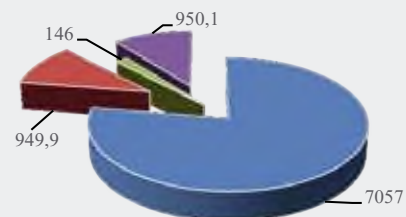

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

1138 notificări examinate,
dintre care:
609 – conforme
529 - neconforme

REPARTIZAREA BUGETULUI CENTRULUI PENTRU ANUL 2021 (precizat, mii lei)

- Remunerarea muncii
- Bunuri și servicii
- Prestații sociale
- Cheltuieli administrative

RESURSE UMANE

40 angajați, din efectivul de 45
5 concursuri desfășurate
14 persoane angajate/
8 debutanți
13 persoane au demisionat
26 cursuri de instruire

ACTIVITATEA DE INSTRUIRE ȘI INFORMARE

1640 persoane instruite
2658 consultări
pentru operatori
68 comunicate/
articole plasate

CAPITOLUL I

EXAMINAREA PLÂNGERILOR
ȘI ALTOR ADRESĂRI

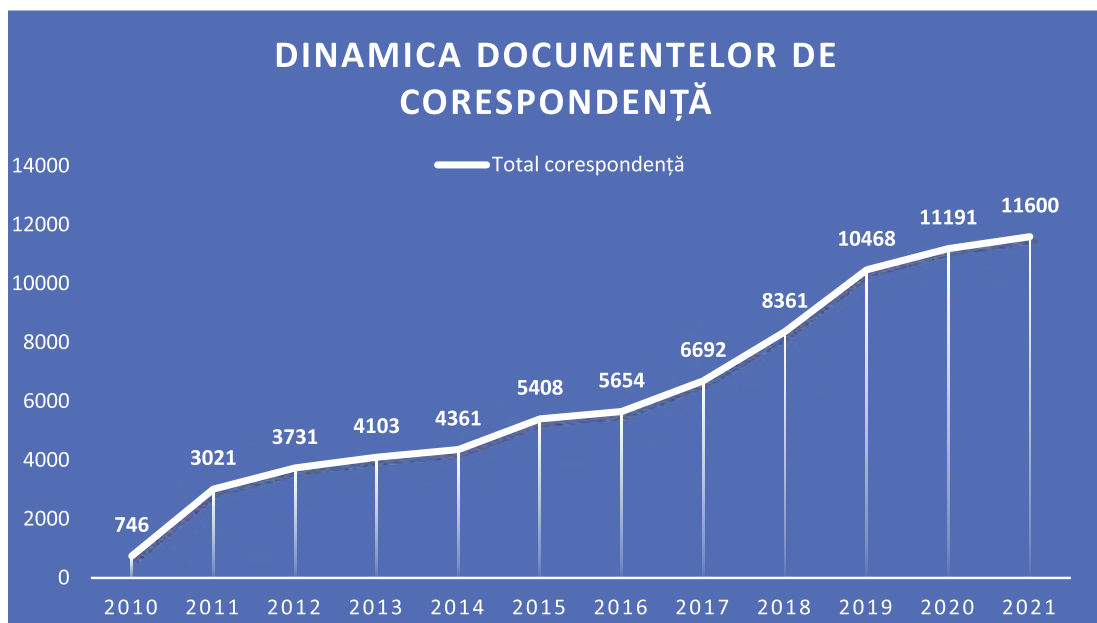
EXAMINAREA PLÂNGERILOR ȘI ALTOR ADRESĂRI

Pe parcursul anului 2021, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (Centrul) a examinat **11600** documente de corespondență, dintre care **5083** documente de intrare, **4549** de ieșire, **860** plângeri ale subiecților de date cu caracter personal.

Statistica comparativă a documentelor de corespondență pentru anii 2014 - 2021

Anul	Total corespondență	Documente intrate	Documente ieșite	Petiții	Documente interne
2014	4361	1738	1836	302	485
2015	5408	2425	2098	420	465
2016	5654	2811	2055	410	374
2017	6692	3605	2455	554	316
2018	8361	4180	3113	637	431
2019	10468	4982	4217	743	526
2020	11191	5115	4564	833	679
2021	11600	5083	4549	860	1108

Dinamica în permanentă ascensiune a numărului documentelor de corespondență examinate anual de Centru, cuprinzând practic întreaga perioadă de la fondarea Autorității naționale de protecție a datelor cu caracter personal până în prezent, este reflectată mai reprezentativ în continuare:

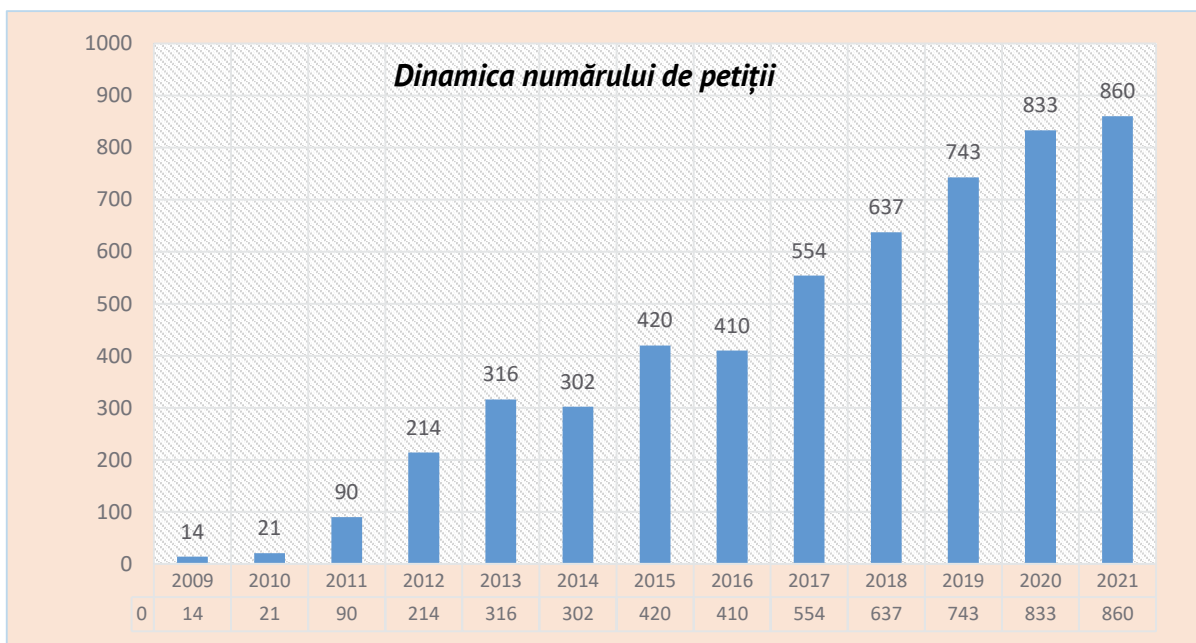

Creșterea constantă, pe parcursul anilor, a numărului documentelor de corespondență examinate de Centrul denotă nivelul tot mai ridicat de cunoaștere de către societate a importanței domeniului protecției datelor cu caracter personal. Mai mult, se constată creșterea numărului plângerilor înaintate de subiecții de date cu caracter personal, fapt care indică cert asupra ascensiunii în cunoașterea drepturilor subiecților de date statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal și în intenția acestora de a-și realiza în fapt aceste drepturi.

Activitatea de examinare a adresărilor subiecților de date cu caracter personal

În perioada de referință, se atestă o ușoară creștere a numărului de petiții parvenite în adresa Centrului din partea persoanelor fizice – subiecți ai datelor cu caracter personal, astfel fiind examinate 860 de petiții pe parcursul anului 2021.

Din numărul total de petiții înregistrate în perioada de raportare, în 213 de cazuri au fost demarate controale asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal.

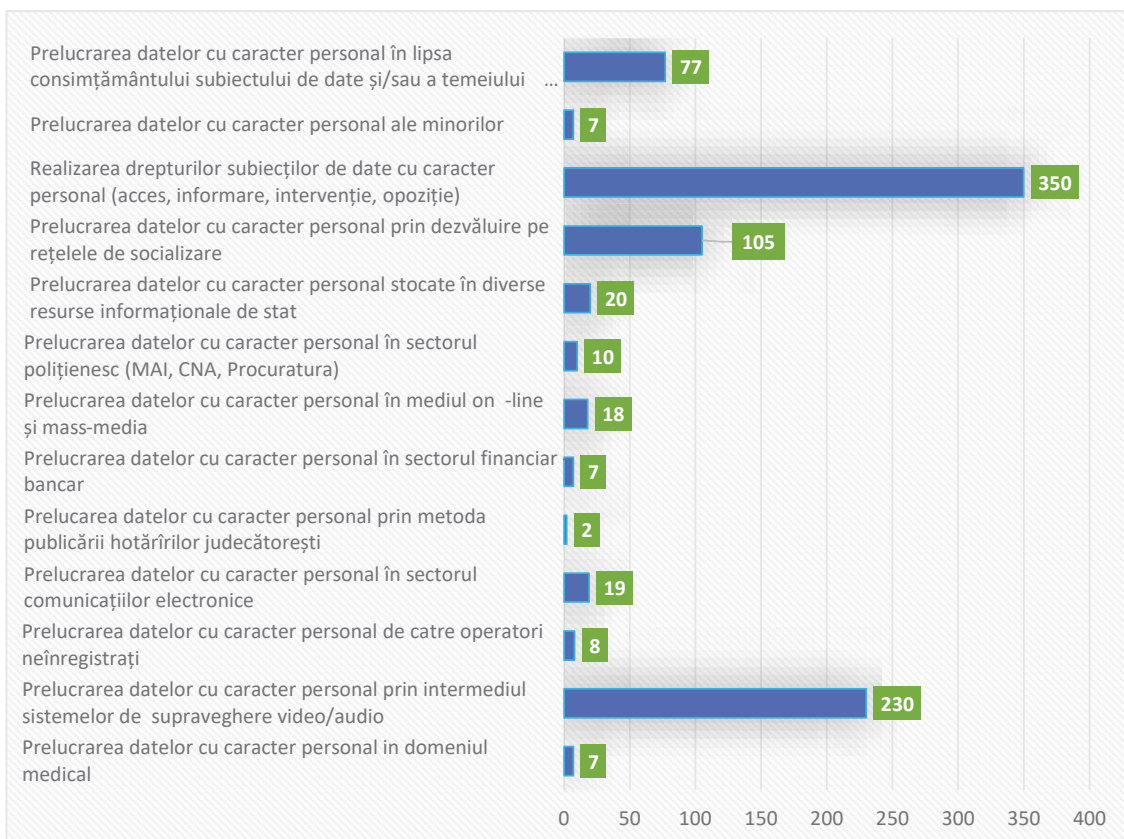
În anul 2021, plângerile primite de Autoritatea națională de protecție a datelor cu caracter personal au vizat, în principal, următoarele tematici:

- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul sistemelor de supraveghere video/audio: **230** de cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea și/sau autorizarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit: **8** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul comunicațiilor electronice: **19** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal ale minorilor: **7** cazuri;
- ✓ Publicarea hotărârilor judecătorești fără depersonalizarea acestora: **2** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul financiar-bancar, a companiilor de asigurări: **7** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în mediul on-line și mass-media: **18** cazuri;

- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal stocate în diverse resurse informaționale de stat: **20** de cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal prin dezvăluire pe rețelele de socializare: **105** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în lipsa consimțământului subiectului de date și/sau a temeiului legal: **77** cazuri;
- ✓ Realizarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal (acces, informare, intervenție, opoziție): **350** de adresări;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în domeniul medical: **7** cazuri;
- ✓ Prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc (MAI, CNA, Procuratura etc.): **10** cazuri.

Situația generală privind plângerile aflate în examinare în anul 2021, pe domenii

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA DE CONTROL

Informația comparativă a activității de control, pentru anii 2018 – 2021

Perioada pentru comparație	Numărul controalelor inițiate în baza: plângerilor/sesizărilor, solicitărilor autorizare a transmiterii transfrontaliere	Acte de reacționare emise ca rezultat al efectuării controalelor			
		decizii privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind distrugerea/ștergerea datelor prelucrate cu încălcarea legii	fapte contravenționale constatate/ procese verbale contravenționale întocmite
Anul 2018	326	16	4	27	191/92
Anul 2019	376	26	8	24	186/105
Anul 2020	303	20	6	17	170/125
Anul 2021	243	27	2	9	148/117

În pofida numărului în creștere de plângeri înaintate în anul 2021 comparativ cu perioada precedentă de raportare, se constată o ușoară scădere a numărului de controale înregistrate de Centru în perioada de referință.

Acest fapt se datorează în special modificărilor survenite la prevederile art. 27 al Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în vigoare din 24 august 2020, modificări care, pe parcursul anului 2021, au influențat semnificativ activitatea Centrului în ceea ce privește controlul asupra legalității prelucrării datelor cu caracter personal. Or, modificările legale prenotate au stabilit condiții de înaintare a plângerii în adresa Centrului, care indică realizarea în prealabil de către subiectul de date a drepturilor prevăzute la art. 12, 13, 14, 16 și 17 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal iar, în cazul omiterii acestei precondiții sau în cazul omiterii altor aspecte importante legate de prezentarea probelor relevante, Centrul informează subiectul de date despre acest fapt în termen de 30 de zile de la data primirii plângerii.

Considerentele consemnate supra explică scăderea neesențială a numărului de controale inițiate în baza plângerilor subiecților de date cu caracter personal pe parcursul anului 2021, precum și denotă faptul că, la etapa de realizare de către subiecții de date cu caracter personal a drepturilor prevăzute de lege în raport cu operatorii de date, ultimii, în mare parte, au soluționat/satisfăcut revendicările subiecților.

Controlul conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii privind protecția datelor cu caracter personal poate fi inițiat: în temeiul plângerii subiectului de date cu caracter personal; sesizării/autosesizării autorității; solicitării autorizării transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal.

Activitatea de control constă în verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal de către operatorii de date cu caracter personal și/sau persoanele împuternicite de către aceștia, în vederea clarificării/constatării faptelor și circumstanțelor aferente prelucrării datelor cu caracter personal și colectării probelor necesare pentru examinarea obiectivă a cazului reclamat.

În mare parte a cazurilor supuse examinării, obiectivul realizării controalelor este de a stabili:

- scopul și temeiul legal al prelucrării datelor cu caracter personal;
- proporționalitatea, relevanța și actualitatea datelor prelucrate;
- respectarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal;
- respectarea gradului de asigurare a securității și confidențialității datelor cu caracter personal prelucrate;
- legalitatea transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal;
- respectarea obligației de notificare a Centrului etc.

Pentru clarificarea faptelor și împrejurărilor deplânse de subiectul de date, precum și în vederea verificării respectării obligațiilor legale, Centrul efectuează controale cu sau fără ieșire la fața locului. În conformitate cu prevederile art. 27 alin. (3) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, controalele inițiate se finalizează cu emiterea unei decizii motivate, prin care se constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal, cu dispunerea, după caz, a suspendării, încetării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, rectificării, blocării sau distrugerii datelor neveridice ori obținute ilicit. În cazul lipsei sau insuficienței probelor ce ar demonstra încălcarea, Centrul constată, prin decizie motivată, lipsa încălcării. În cazul constatării încălcării prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, decizia și probele acumulate servesc drept temei pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în condițiile Codului contravențional.

Astfel, în anul 2021 au fost inițiate și examinate **243** materiale de control, dintre care:

- **213** în baza plângerilor subiecților de date cu caracter personal, sesizărilor/autosesizărilor autorității;
- **30** în baza solicitărilor de autorizare a transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal.

Este de remarcat că, în perioada de referință, au fost efectuate controale asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii privind protecția datelor cu caracter personal în legătură cu următoarele fapte deplânse de subiecții de date:

- prelucrarea datelor cu caracter personal fără consimțământul subiecților de date vizați sau în lipsa unui temei legal;
- încălcarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal, în special, la informare, de acces și de opoziție;
- legalitatea instalării și gestionării sistemelor de supraveghere video de către persoane fizice și juridice;
- transmiterea de mesaje comerciale nesolicitate;
- accesarea fără un temei legal a datelor cu caracter personal din sistemele informaționale de stat;
- publicarea în mediul on-line a datelor cu caracter personal etc.

Și în anul 2021, în special având în vedere situația pandemică la nivel național, au fost desfășurate controale în ceea ce privește respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal preponderent prin procedura scrisă de obținere a informațiilor necesare examinării obiective

a cauzelor și emiterii deciziilor motivate prin care s-a constatat lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În perioada de referință, au fost emise 252 decizii, dintre care, 119 decizii prin care a fost constatată încălcarea prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Astfel că, în rezultatul examinării materialelor de control cu dispunerea constatării încălcării prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, în dependență de gravitatea încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora, au fost dispuse măsuri de constrângere manifestate prin:

- suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal – 27 cazuri;
- distrugerea/ștergerea datelor cu caracter personal prelucrate cu încălcarea prevederilor legale – 9 cazuri;
- încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal – 2.

Concomitent, prin prisma calității de agent constator în raport cu faptele statuate la art. 74¹ - 74³ Cod contravențional aferente încălcării prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, pe parcursul anului 2021, au fost întocmite **117** procese-verbale cu privire la contravenții, fiind constatate **148** fapte contravenționale, cauzele contravenționale fiind expediate spre examinare în instanța de judecată competentă, în temeiul prevederilor Codului contravențional.

Spectrul faptelor contravenționale constatate în anul de referință de către agenții constatori ai Centrului, s-au manifestat prin:

- art. 74¹ alin. (1): nerespectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea lor în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal – 13 fapte;
- art. 74¹ alin. (2): prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea și/sau autorizarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit - 34 fapte;
- art. 74¹ alin. (3): încălcarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal – 13 fapte;
- art. 74¹ alin. (4): încălcarea regulilor de prelucrare, stocare și utilizare a datelor cu caracter personal – 71 fapte;
- art. 74¹ alin. (5): transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal cu încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal - 1 faptă;
- art. 74² alin. (1): refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centru în procesul exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate – 14 fapte;
- art. 74³: neîndeplinirea în termenul stabilit a deciziei Centrului privind repunerea în drepturi a subiectului datelor cu caracter personal, inclusiv privind suspendarea sau încetarea prelucrării datelor cu caracter personal, privind blocarea, distrugerea parțială ori integrală a datelor cu caracter personal prelucrate cu încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal - 2 fapte.

Activitatea legată de autorizarea operațiunilor de transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal

Reieșind din prevederile art. 32 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal (în redacția în vigoare pe parcursul anului 2021), se relevă că transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate avea loc doar cu autorizarea Centrului, în modul stabilit de lege și doar în cazul în care statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii.

În context, Centrul și-a focusat atenția și asupra transferului transfrontalier de date cu caracter personal, contribuind la asigurarea conformității acestor operațiuni de prelucrare a datelor și la îmbunătățirea calității actelor care au stat la baza transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal între operatorii de date din Republica Moldova și cei ai altor state.

În anul 2021, Centrul a autorizat transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal doar în cazurile în care solicitările corespunzătoare au fost documentate adecvat de către actorii implicați, continuând a fi centrat pe asigurarea respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și drepturilor subiecților de date, precum și pe asigurarea nivelului optim de protecție a datelor transmise și/sau colectate în scopul prelucrării ulterioare în afara Republicii Moldova.

Totodată, în contextul activității relevate supra, se menționează că, demersurile și notificările examinate de Centru au vizat entități publice și private cu sediul în țări precum: Germania, Turcia, România, Letonia, Ucraina, Olanda, Italia, Irlanda, Finlanda, Federația Rusă etc.

Prin urmare, în anul 2021 Centrul a recepționat **57** solicitări ce vizează domeniul transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal, dintre care **30** – în bază de demersuri, iar **27** prin notificări depuse la „Ghișeul unic” al Centrului.

În rezultatul examinării solicitărilor de autorizare a transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal înaintate prin demersuri (inclusiv 2 demersuri din 2020), pe parcursul anului 2021, au fost emise 21 decizii privind autorizarea transferului transfrontalier de date și 11 decizii privind refuzul autorizării transmiterii transfrontaliere a datelor.

Totodată, din numărul de notificări depuse de operatorii de date la „Ghișeul unic” al Centrului care aveau ca obiect transferul transfrontalier de date cu caracter personal, au fost emise **8** decizii de autorizare și **19** decizii de refuz.

Drept motive care au dus la emiterea deciziilor de refuz a autorizării transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal, ca și în anii precedenți de raportare, pot fi subliniate: nerespectarea condițiilor de fond a demersurilor și/sau lipsa copiilor autentificate a înscrisurilor care să confirme circumstanțele și instrumentele legale pe care se întemeia solicitarea asistenței juridice. În context, în partea ce ține de nerespectarea condițiilor de fond a demersurilor, se evidențiază aspecte precum: lipsa consimțământului subiectului de date vizat; consimțământul nevalabil pentru anumite operațiuni indicate în solicitare; lipsa unui scop determinat, legitim și neexcesiv; numărul nejustificat al subiecților vizați sau volumul excesiv de date pe care operatorul intenționa să le prelucreze, atât în cadrul operațiunii de transmitere, cât și în cadrul unor eventuale transferuri transfrontaliere de date cu caracter personal în afara Republicii Moldova.

Totodată, refuzul autorizării transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal solicitat în bază de notificare depusă la „Ghișeul unic” al Centrului, în majoritatea situațiilor a fost determinat de: lipsa descrierii operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal; neindicarea măsurilor organizatorice și tehnice adecvate de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal în cadrul sistemelor de evidență sau absența instrucțiunilor operatorului destinate persoanelor împuternicite să acționeze în numele acestuia etc.

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE REPREZENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

III

ACTIVITATEA DE REPREZENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

În ordine civilă și de contencios administrativ

Pe parcursul anului 2021, interesele Centrului au fost reprezentate în cadrul instanțelor de judecată în ordine civilă și de contencios administrativ în **121** de procese de judecată, dintre care: **114** în calitate de pârât; **7** în calitate de autoritate publică ce depune concluzii.

Prin urmare, reprezentanții Centrului au asigurat, pe parcursul anului de referință, participarea în cadrul a **219** ședințe de judecată în ordine de contencios administrativ, întocmind **155** de acte procedurale necesare pentru examinarea cât mai eficientă a cauzelor judiciare.

Totodată, remarcăm că în **7** procese de judecată Centrul a fost atras ca autoritate publică ce a depus concluzii, în conformitate cu prevederile art. 74 alin. (1) Cod de Procedură Civilă.

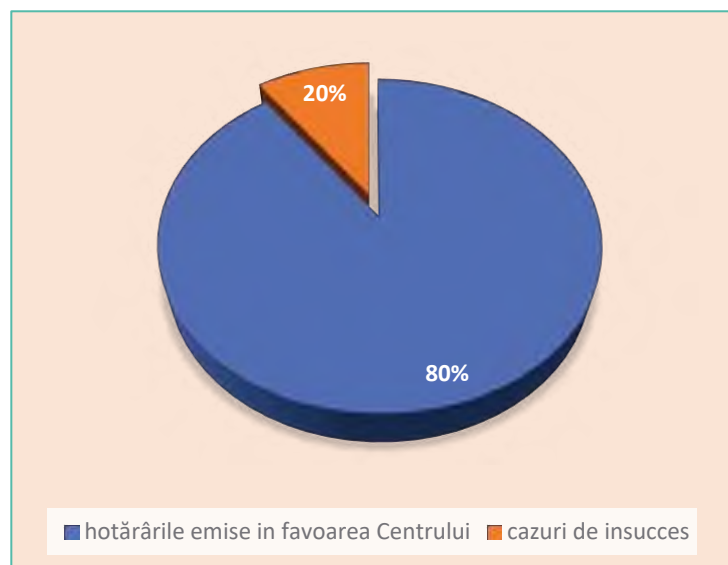
La fel, menționăm că pe parcursul anului 2021 a fost finalizată examinarea a **50** de dosare judecătorești în care hotărârile/deciziile instanțelor judecătorești au rămas definitive și irevocabile, dintre care:

- 40 de hotărâri/decizii judecătorești
- Dinamica hotărârilor judecătorești 2021 au fost emise în favoarea Centrului;
- 10 cazuri s-au soldat cu insucces pentru Centru.

Astfel, constatăm că în **80%** din numărul de dosare judiciare finalizate în 2021, acțiunile întreprinse de Centru au fost considerate legale și întemeiate de către instanțele de judecată.

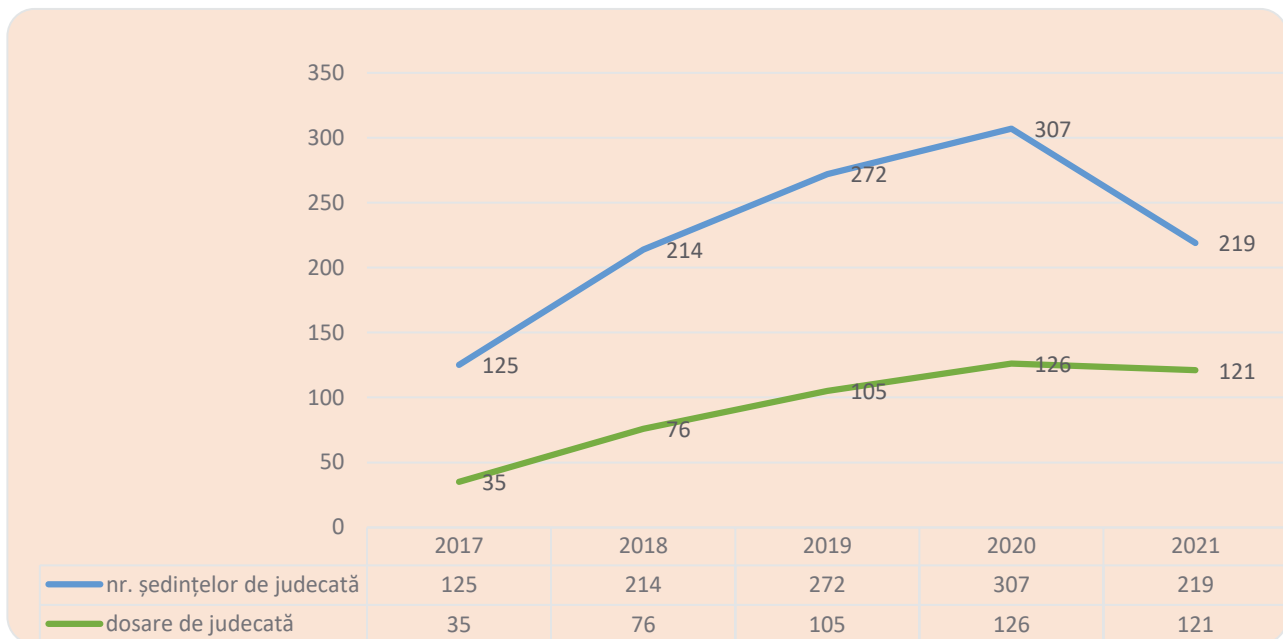
În context, reieșind din specificul aspectelor abordate în cererile de chemare în judecată înaintate în anul 2021, în 95% din cazuri obiect al examinării acțiunilor în contencios administrativ l-a constituit anularea deciziilor emise în urma investigațiilor efectuate de Centru cu privire la constatarea încălcării sau lipsei încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, 4% a constituit anularea deciziilor cu privire la refuzul înregistrării în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, iar în 1% din cazuri a fost solicitată repararea pretinselor prejudicii morale.

Dinamica hotărârilor judecătorești 2021

Dinamica comparativă a numărului de dosare și ședințe de judecată în ordine de contencios administrativ, în perioada 2017-2021

La capitolul reprezentării intereselor Centrului în instanța de contencios administrativ, urmează a menționa, drept exemplu, următoarele cazuri ce s-au soldat cu succes pentru Autoritatea națională de protecție a datelor cu caracter personal în anul 2021:

– *Speța Autoritatea Națională de Integritate (ANI) împotriva Centrului*, vizând anularea deciziei prin care a fost constatată încălcarea prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la publicarea pe pagina web a ANI a unui articol, prin care a informat că a identificat un conflict de interese de către un funcționar public, examinând mai multe plângeri ale unei rude apropiate. Articolul publicat conținea informația cu referire la numele, prenumele și funcția acestuia, fiind pus la dispoziția comunității anterior publicării actului de constatare, invocându-se asigurarea transparenței decizionale a autorității publice.

Urmează a remarca faptul că în acord cu prevederile statuate la art. 4 al Legii nr. 133/2011, datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării, trebuie să fie: prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii, colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, să fie adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior, stocate într-o formă care să permită identificarea subiecților datelor cu caracter personal pe o perioadă care nu va depăși durata necesară atingerii scopurilor pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate.

Astfel, prin prisma art. 4 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 133/2011, atingerea adusă dreptului la protecția datelor cu caracter personal, necesită a fi prevăzută de lege. În acest sens, prezintă relevanță conglomeratul de considerente emise de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu privire la faptul că, sintagma potrivit legii sau prevăzută de lege semnifică, că orice restrângere poate fi impusă doar printr-o lege organică, dispozițiile căreia trebuie să fie accesibile și clare, iar redactarea acestora să nu permită interpretarea extensivă.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 19 din 22 iunie 2015, a subliniat cu titlu de principiu că, cu cât mai mare este ingerința în cazul unui drept constituțional, cu atât mai argumentate trebuie să fie premisele pe care acesta se sprijină.

În speță, fiind analizat tot spectrul de dispoziții legale care reprezenta punctul de vedere instituțional al operatorului de date cu caracter personal ANI, cât și conținutul regulamentului cu privire la publicarea și actualizarea materialelor informative pe pagina web oficială a ANI, Centrul a fost în imposibilitate de a reține care anume prevedere legală autorizează restrângerea dreptului constituțional la inviolabilitatea vieții private a subiectului de date cu caracter personal, prin publicarea nedepersonalizată a comunicatului/articolului vizavi de controlul desfășurat pe marginea încălcării privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, anterior publicării actului de constatare, după cum prevede art. 37 alin. (4) al Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea națională de Integritate (în redacția în vigoare la momentul emiterii deciziei).

La caz, a fost constatată încălcarea de către ANI a art. 4 alin. (1) lit. a), b), c), e), art. 5, art. 29, art. 30 și art. 31 ale Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Urmare, decizia emisă de Centru a fost menținută de către instanța de fond, Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție.

– *Speța Ministerul Afacerilor Interne (MAI) împotriva Centrului*: într-un alt caz, similar cazului descris în raportul de activitate al Centrului pentru anul precedent, la 22 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul MAI și a menținut decizia Centrului din 16 noiembrie 2018, prin care a constatat prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal cu cerințele legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal de către MAI, în Sistemul Informațional Automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”.

Decizia Centrului viza necesitatea radierii informațiilor care au fost colectate/obținute de la autoritățile/instituțiile nerecunoscute din regiunea transnistreană în perioada anilor 1991 – 2005.

Reiterăm că, prelucrarea în mod automatizat a datelor cu caracter personal ale cetățenilor statului Republicii Moldova în baza unor informații parvenite de la structurile neconstituționale, care de fapt nu pot fi considerate autentice/veridice, precum și utilizarea acestora în detrimentul subiectului de date cu caracter personal vizat, reprezintă o încălcare gravă a drepturilor și libertăților omului.

În acest sens, urmează a remarca Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) nr. 209/14 din 10 aprilie 2012 „cu privire la demersul domnului Oleg Efrim, ministru al Justiției, referitor la opinia asupra adresării domnului Eugen Carpov, viceprim-ministru, pe marginea abordării unor probleme de natură juridică”, prin care CSM a constatat: „că orice act emis de autoritățile autoproclamate din această parte a Republicii Moldova contravin din capul locului Constituției, faptul referindu-se în egală măsură și asupra oricărui hotărâri, decizii, sentințe pronunțate de judecătorii instituite în regiunea dată ilegal. Astfel, Consiliul consideră ca fiind inacceptabile orice colaborări, conlucrări în aspect juridic și propuneri de soluții juridice cu structurile din regiunea transnistreană”.

În consecință, în jurisprudența ce vizează Republica Moldova, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în numeroase cazuri (Ilașcu și alții vs. Moldova și Rusia; Eriomenco contra Republicii Moldova și Federației Ruse; Mozer contra Republicii Moldova și Federației Ruse; Catan alții contra Republicii Moldova și Rusiei) a constatat ilegalitatea actelor adoptate de entități nerecunoscute și neconstituționale din stânga Nistrului.

Accentuăm, că potrivit Declarațiilor depuse odată cu instrumentul de ratificare al Convenției nr. 108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, Republica Moldova nu a declarat rezerve asupra dispozițiilor convenției, în ce privește

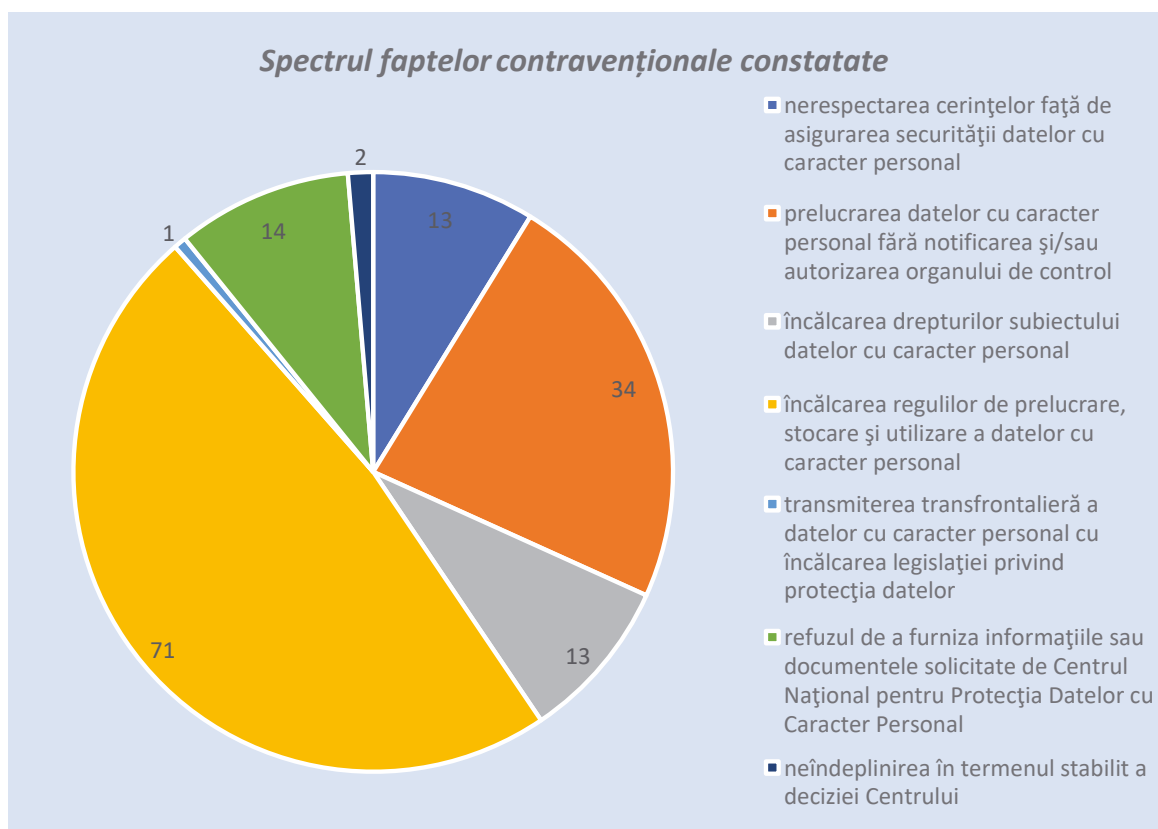
III

aplicarea acesteia asupra teritoriului din regiunea transnistreană. Astfel, Republica Moldova are obligația de a asigura protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor săi în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private, pe întreg teritoriul său.

În lumina celor relatate, menționăm că, în toate cazurile examinate de Centru, privind schimbul de date dintre autoritățile constituționale ale Republicii Moldova și autoritățile și entitățile nerecunoscute din stânga Nistrului (precum: CNAS împotriva Centrului; Eriomenco împotriva MAI; Gușan împotriva MAI; Tcacenco împotriva MAI) deciziile Centrului au fost recunoscute legale de către instanțele de judecată, cu mențiunea că, orice utilizare/dezvăluirea de date cu caracter personal de la/sau către autoritățile și entitățile nerecunoscute din stânga Nistrului, sunt în afara câmpului legal al Republicii Moldova și reprezintă o gravă încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.

În ordinea procedurii contravenționale

În baza deciziilor emise de Centru prin care au fost constatate încălcări la prelucrarea datelor cu caracter personal, agenții constatori ai Centrului, în perioada de referință, au întocmit **117** procese-verbale cu privire la contravenții, constatând **148** fapte contravenționale. În conformitate cu prevederile art. 423⁴ din Codul contravențional, procesele-verbale cu privire la contravenții întocmite au fost remise spre examinare în instanța de judecată competentă.

În perioada de referință, agenții constatori ai Centrului au participat la peste **352** ședințe de judecată pe cauzele contravenționale aflate în examinare, atât în instanța de fond cât și la Curtea de Apel Chișinău. Aici urmează a fi precizat că, în conformitate cu prevederile art. 464¹ și 464² ale Codului Contravențional, instanțele de judecată recurg în unele cazuri la aplicarea procedurii scrise la examinarea cauzelor contravenționale.

Totodată, de menționat că din totalul celor **117** procese-verbale cu privire la contravenții expediate spre examinare în instanța de judecată pe parcursul perioadei de referință, în **35** de proceduri examinate Centrul a avut câștig de cauză, instanța de judecată recunoscând vinovăția persoanelor în privința cărora au fost întocmite procese-verbale cu privire la contravenție, cu stabilirea sancțiunilor în formă de amendă.

Suplimentar, urmează a fi menționat că alte **113** proceduri contravenționale se află pe rol, inclusiv pe marginea unora din cauzele contravenționale inițiate în anul 2020.

Considerente vizând reprezentarea în instanțele de judecată, având caracter dificultos pentru activitatea Centrului

- ✓ La capitolul activității de reprezentare a intereselor Centrului în instanțele de judecată, și pe parcursul perioadei de referință, a persistat problema stringentă care îngreunează zilnic activitatea autorității, manifestată prin **caracterul dublu, contradictoriu și echivoc vizând examinarea în instanțele de judecată a constatărilor autorității emise în urma verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal.**

Acest fapt se referă, în esență, la dublarea examinării în instanțele de judecată, în aceeași perioadă, a aceluiași act și constatări emise de Centru, atât în ordine de contencios administrativ cât și în procedură contravențională. Or, în rezultatul examinării materialelor de control privind legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal, Centrul emite decizii motivate în ordinea statuată de art. 27 alin. (3) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, prin care constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal, cu dispunerea, după caz, a suspendării, încetării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, rectificării, blocării sau distrugerii datelor neveridice ori obținute ilicit. Decizia privind constatarea încălcării legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal și probele acumulate servesc drept temei pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în condițiile Codului contravențional.

Astfel, decizia prin care se constată încălcarea normelor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal este pasibilă a fi contestată în ordine de contencios administrativ.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 423⁴ alin. (4) Cod contravențional, în rezultatul constatării încălcărilor comise la prelucrarea datelor cu caracter personal, Centrul întocmește procese-verbale cu privire la contravenție și le expediază spre examinare instanței de judecată competentă să soluționeze cauzele, prin recunoașterea vinovăției și aplicarea sancțiunii pecuniare, cu posibilitatea de a aplica sub formă de sancțiune complementară privarea de dreptul de a prelucra date cu caracter personal pe perioada de la 3 luni la 1 an.

Prin urmare, pentru comiterea aceleiași fapte/încălcări, operatorul de date cu caracter personal este supus răspunderii/sanționării de 2 ori – circumstanțe ce contravin principiilor de individualizare și atragere la răspundere a persoanei.

În special este de menționat faptul că, potrivit practicii în acest sens, se constată situații în care pentru aceeași faptă, în ordine contravențională operatorul este recunoscut vinovat de către instanța de judecată iar în ordine de contencios administrativ, același operator, este declarat de instanța de judecată ca fiind nevinovat, cu anularea deciziei Centrului sau viceversa. Or, este cu atât mai bizară situația descrisă ținând cont de faptul că, în cazul ambelor spețe (adică și în procedura contravențională și în procedura de contencios administrativ) la bază există una și aceeași decizie de constatare a încălcării comise la prelucrarea datelor cu caracter personal.

În acest context, **existența unor astfel de proceduri contradictorii au dus, în unele cazuri, la determinarea ineficienței acțiunilor întreprinse de Centru pentru a contracara prelucrările neconforme de date și a preveni săvârșirea altor încălcări ce vizează dreptul la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private a subiecților de date cu caracter personal.**

Or, circumstanțele descrise sunt și mai dezolante și dezarmante pentru Autoritatea națională de control a prelucrării datelor cu caracter personal, ținând cont de numărul angajaților subdiviziunilor de resort ale Centrului care este absolut infim în raport cu volumul excesiv de muncă al acestora.

- ✓ Un alt aspect aferent activității de reprezentare a Centrului în instanțele de judecată în ordinea contenciosului administrativ, care a marcat negativ activitatea autorității și care s-a accentuat pe parcursul anului 2021, a vizat **situația confuză legată de aplicabilitatea normelor în materie de contencios administrativ la respectarea procedurii prealabile.**

De menționat că, de către instanța de fond au fost emise mai multe încheieri prin care cererile de chemare în judecată înaintate împotriva deciziilor emise de Centru în baza art. 27 al Legii 133/2011, au fost declarate ca fiind inadmisibile, pe motiv că reclamantii nu au respectat procedura prealabilă, făcându-se trimitere la art. 208 din Codul administrativ. Încheierile în cauză au fost contestate atât de către Centru cât și de reclamantii, în cele din urmă fiind menținute de către Curtea de Apel Chișinău, devenind astfel definitive și irevocabile.

Potrivit art. 27 alin. (5) al Legii 133/2011, *operatorul, persoana împuternicită de către acesta sau subiectul datelor cu caracter personal pot contesta acțiunile, inacțiunile și decizia Centrului în instanța de contencios administrativ.* Astfel, legea prevede expres adresarea în instanța de judecată, fără a fi necesară efectuarea procedurii prealabile, dispoziții care vin în acord cu prevederile art. 163 lit. c) din Codul administrative. Or, această procedură a fost concepută ca o cale ce oferă posibilitatea de a obține mai rapid rezolvarea diferendului prin recunoașterea dreptului sau interesului legitim vătămat.

La caz, s-a constatat situația confuză și echivocă legată de aplicabilitatea normelor în materie de contencios administrativ, dat fiind că părerile instanței de judecată s-au împărțit, fiind cazuri când instanța de judecată a examinat legalitatea actelor administrative emise de Centru fără respectarea procedurii prealabile și cazuri în care instanța a indicat asupra obligativității respectării procedurii prealabile.

Mai mult, și mai confuz a fost cazul constatat de Centru, manifestat prin situația în care judecătorul a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată pe motivul nerespectării procedurii prealabile iar, după ce reclamantul a efectuat procedura prealabilă și a depus repetat cerere de chemare în judecată, și de această dată a fost declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată dar deja pe motivul depășirii termenului de adresare în instanță, motivându-se că nu era necesar a fi respectată procedura prealabilă.

De menționat că, în fiecare caz vizând situațiile tangente celor descrise supra, Centru a reliefat că Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, la art. 27 alin. (5), statuează că operatorul, persoana împuternicită de către acesta sau subiectul datelor cu caracter personal **pot contesta acțiunile, inacțiunile și decizia Centrului în instanța de contencios administrativ, fiind garantat, astfel, dreptul discreționar de a contesta decizia Centrului în instanța de contencios administrativ.** În acord cu prevederile art. 163 lit. c) din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată. Respectiv, Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal prevede expres adresarea în instanța de judecată, fără a fi necesară efectuarea

procedurii de examinare a cererii prelabile, dispoziții ce vin în acord cu prevederile art. 163 lit. c) din Codul administrativ.

Circumstanțele reliefate, care vădit indicau poziția duală a instanțelor de judecată în raport cu subiectul abordat, cu certitudine a pus în dificultate activitatea Centrului în partea ce viza indicarea corectă a căii de atac a actelor administrative emise. Mai mult, această poziție contradictorie a instanței de judecată a generat învinuiri din partea cetățenilor în adresa Centrului, precum că autoritatea nu se conformează încheierilor instanțelor de judecată și că ar duce în eroare reclamanții cu scopul ca ultimii să omită termenul de atac/contestare.

Astfel, în vederea elucidării situației descrise și, în special în vederea neadmiterii încălcării dreptului la apărare a persoanelor vizate, la începutul lunii iulie 2021, Centrul a înaintat un demers către Curtea Supremă de Justiție (CSJ), solicitând opinia pe marginea situației create, prin prisma prevederilor art. 2 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție. În rezultat, prin răspunsul recepționat, CSJ a indicat că Centrul, în contextul argumentelor expuse de CSJ, nu este subiect cu drept de sesizare.

Însă, urmează a fi menționa faptul că, la 29 decembrie 2021, CSJ a publicat *Nota informativă privind practica judiciară de soluționare a chestiunii ce vizează respectarea procedurii prelabile, în acțiunile de contencios administrativ*, emisă în scop de a stabili care este situația de fapt și de drept la compartimentul practicii judiciare și dacă instanțele de judecată aplică corect și uniform legislația cu privire la respectarea procedurii prelabile, în acțiunile de contencios administrativ.

Rezultatele generalizării studiului efectuat de CSJ au atestat faptul că, în toate cazurile, atunci când normele legislative speciale derogatorii nu prevăd procedura prelabilă, ***instanțele ierarhic inferioare incorect declară acțiunile inadmisibile, în virtutea art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, din motiv că nu sunt întrunite condițiile specificate la art. 208 Cod administrativ.***

Potrivit informațiilor sistematizate și prezentate în Nota informativă privind practica judiciară de soluționare a chestiunii ce vizează respectarea procedurii prelabile în acțiunile de contencios administrativ, ***CSJ a concluzionat expres și fără echivoc că Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal face parte din legile conexe Codului administrativ, care nu reglementează procedura prelabilă.***

Astfel, **raționamentele explicative reliefate supra, au demonstrat legalitatea și temeinicia acțiunilor Centrului, în partea ce ține de indicarea procedurii cu privire la exercitarea căii de contestare a deciziilor emise.**

CAPITOLUL IV

EXEMPLE DE SPEȚE EXAMINATE
ÎN ANUL 2021

De menționat că aducerea la cunoștința publicului larg a tematicii spețelor examinate de Centru și, în special, a exemplurilor de încălcări constatate în cadrul procedurilor de control, are drept scop informarea operatorilor de date cu caracter personal și societății civile privind cazurile de încălcări comise de către entități din diferite domenii de activitate, bazate pe exemple concrete, având în același timp un scop de prevenție - **asigurarea neadmiterii unor încălcări similare de către alți actori implicați în activitatea de prelucrare a datelor cu caracter personal.**

Astfel, pe lângă multiplele cazuri de încălcări constatate de Centru în rezultatul procedurilor de control examinate pe parcursul anului de referință, pot fi evidențiate următoarele spețe specifice cu impact asupra prelucrării datelor cu caracter personal:

Prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal prin supraveghere video

- Un agent economic a prestat servicii de instalare, monitorizare și efectuare a înregistrării video, prin intermediul camerelor de supraveghere amplasate în preajma și în interiorul unui bloc locativ din capitală.

În cadrul controlului inițiat de Centru, s-a constatat că procedura de luare a deciziilor comune asupra aspectelor importante ce vizează modul de administrare a bunurilor comune în fondul locativ, și anume, asigurarea securității și integrității bunurilor locatarilor, realizată prin instalarea și gestionarea unui sistem de supraveghere video - a fost mimată.

În acest sens, agentul economic ce a prestat serviciile de supraveghere video, de comun cu un grup de locatari, care nu reprezenta nici a patra parte din persoanele care locuiau în blocul locativ, a inițiat procedura/operațiunile de supraveghere video în preajma și în interiorul aceluiași bloc locativ.

De menționat că, blocul locativ în perimetrul și în interiorul căruia au fost instalate camere de supraveghere video, nu avea înființată o/nu făcea parte din asociație a coproprietarilor din condominiu sau o asociație de proprietari de locuințe care, în mod clar și expres, ar exprima dorința locatarilor de a-și administra de sine stătător proprietatea privată care este deținută de mai multe persoane concomitent.

Analizând circumstanțele speței aflate în examinare, Centrul a constatat că prin sistemul de supraveghere video gestionat de agentul economic, se prelucrau date cu caracter personal ale locatarilor din blocul locativ vizat, precum și faptul că operațiunile de prelucrare, care s-au manifestat prin supravegherea video a vieții private a locatarilor – au fost contrare voinței majorității locatarilor.

Raționamentul care a condus la depistarea încălcărilor Legii nr. 133/2011, ce au fost constatate de Centru, derivă din considerentul că așa numita decizie cu privire la instalarea și exploatarea sistemului de supraveghere video expusă de o parte din locatari, nu întrunea numărul necesar de voturi pentru a fi considerată o majoritate unanimă. Consecvent, această

așa numita decizie cu privire la instalarea și exploatarea sistemului de supraveghere video, era în contradicție cu voința majorității locatarilor blocului locativ.

În acest sens, se remarcă faptul că protejarea proprietății private – efectuate prin monitorizarea, înregistrarea, stocarea materialelor video obținute prin intermediul sistemului de supraveghere video, nu constituie o acțiune în afara legislației. Or, atât art. 9 al Constituției Republicii Moldova cât și alte acte normative în vigoare prevăd/stabilesc modalitatea de folosință, gestiune și apărare a proprietății private.

Însă, urmează a fi menționat că dreptul la viață intimă, familială și privată, precum și alte drepturi și libertăți recunoscute de actele normative naționale, urmează a fi echilibrate și aplicate în strictă conformitate cu esența și conținutul lor.

Altfel spus, aspectul crucial care a avut importanță în examinarea speței aflate în examinarea Centrului, a derivat din faptul că așa numita bună intenție a agentului economic și a grupului de locatari, care nu reprezintă nici a patra parte din persoanele care locuiesc în acel bloc locativ, de a iniția procedura de supraveghere video în interiorul cât și în preajma blocului locativ, nu a fost coordonată cu majoritatea proprietarilor de locuințe din blocul locativ.

De menționat că, proprietarii de locuințe dintr-un bloc locativ, priviți în ansamblu, au dreptul și obligația de a contribui la menținerea, îmbunătățirea proprietății private deținute în condominiu.

Însă, priviți în mod individual, proprietarii de locuințe din blocul locativ au dreptul la viață intimă, familială și privată, iar monitorizarea, înregistrarea, stocarea înregistrărilor video cu aspectul fizic al acestora, fără a avea consimțământul ultimilor – constituie o ingerință și o violare a drepturilor acestora.

Reieșind din cele enunțate, Centrul a constatat încălcarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 5 alin. (1) ale Legii nr. 133/2011 și existența în acțiunile agentului economic a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art. 74¹ alin. (4) Cod Contravențional, din considerentul că ultimul a imitat procedura de luare a unor decizii importante pentru locatarii din blocul locativ, a inițiat procedura de prelucrare a datelor cu caracter personal a locatarilor blocului locativ – fără a obține consimțământul majoritar al subiecților vizați și fără a se asigura că voința exprimată de grupul de locatari care au solicitat servicii de supraveghere video – reprezintă interesul majorității persoanelor vizate.

În concluzie, Centrul subliniază că în circumstanțele în care se intenționează inițierea operațiunilor de supraveghere video a unui bloc locativ – care nu are înființată o asociație a locatarilor, agentul economic care intenționează prestarea acestor servicii – urmează să identifice dacă dorința de a iniția procedura de supraveghere video emană de la majoritatea locatarilor blocului locativ. Faptul intenției instalării sistemului de supraveghere video și inițierii procesului de supraveghere video urmează să fie stabilit printr-un înscris confirmativ în acest sens.

- Centrul a recepționat demersul unui Inspectorat de poliție, care a remis spre examinare conform competenței, materialele acumulate în baza plângerii unui subiect de date cu caracter personal, vizând legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal prin intermediul unui sistem de supraveghere video.

Urmare a examinării materialelor prezentate în adresa Centrului, s-a constatat că sistemul de supraveghere video este compus din două camere de supraveghere video în stare funcțională. Prima cameră fiind instalată pe țeava de gaze ce traversează strada adiacentă casei de locuit ce aparține gestionarului sistemului de supraveghere video, iar a doua cameră fiind instalată în ograda ultimului. Totodată, examinând capturile de ecran, s-a reținut că sistemul de supraveghere video, și anume camera nr. 1, cuprinde și înregistrează o parte din proprietatea privată a gestionarului sistemului de supraveghere video, cât și drumul public adiacent imobilului său pe unde se deplasează multe persoane a căror date cu caracter personal sunt prelucrate prin intermediul sistemului reclamat, precum și fântâna și gardul petentului.

Se reține că prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul unui sistem de supraveghere video care are drept scop protejarea proprietății, poate avea loc în următoarele condiții:

- 1) În cazul în care camera de supraveghere video captează în exclusivitate spațiul privat al proprietarului/gestionarului camerei – prelucrarea de date cu caracter personal se consideră că are loc în scopuri personale și de familie și, prin urmare, atât timp cât nu sunt afectate drepturile subiecților ale căror date sunt prelucrate prin intermediul acestui sistem, aceasta este exceptată de la aplicabilitatea Legii privind protecția datelor cu caracter personal.
- 2) În cazul în care unghiul de captare al camerei de supraveghere video depășește spațiul privat al proprietarului camerei, intervine aplicabilitatea Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, având în vedere că s-a determinat că prin intermediul sistemului de supraveghere video reclamat este captat spațiul public, prelucrarea datelor cu caracter personal ale petentului, precum și ale altor persoane - vecini, eventuali trecători etc., a avut loc contrar prevederilor art. 4 alin. (1) lit. c) și art. 5 ale Legii 133/2011, fiind depășit scopul personal și de familie.

Reieșind din cele expuse, gestionarului sistemului de supraveghere video i-a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional (în redacția în vigoare în anul 2021).

- Centrul a recepționat plângerea unui subiect de date, care a solicitat verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal prin intermediul dispozitivului de supraveghere video, instalat de către vecinul său, unghiul de captare al căruia ar cuprinde și spațiul privat al casei de locuit a petentului.

Din conținutul materialelor acumulate pe marginea plângerii, inclusiv din imaginile fotografice prezentate Centrului de către gestionarul sistemului de supraveghere video, s-a constatat existența a șase camere de supraveghere video, care înregistrează în exclusivitate proprietatea privată a acestuia.

Astfel, din imaginile fotografice, precum și din secvența video prezentată de către gestionarul sistemului de supraveghere video, se desprinde faptul că, deși vizual în unghiul de captare al camerei de supraveghere video reclamate ar intra spațiul învecinat ce-i aparține cu titlu de proprietate privată petentului, acest spațiu este „blurat”.

Prin urmare, Centrul nu a determinat faptul prelucrării nemijlocite a datelor cu caracter personal ce îl vizează pe petent, prin intermediul sistemului de supraveghere video reclamat, or, conform art. 2 alin. (4) lit. a) al Legii nr. 133/2011, domeniul de aplicare al acesteia nu se extinde asupra prelucrării datelor cu caracter personal efectuate de către operatori exclusiv pentru nevoi personale sau familiale, dacă prin aceasta nu se încalcă drepturile subiecților de date cu caracter personal.

În context, Centrul a constatat lipsa încălcării, de către gestionarul sistemului de supraveghere video, a Legii nr. 133/2011.

- Centrul a recepționat plângerea unui subiect de date, care a reclamat o pretinsă prelucrare a datelor cu caracter personal ce îl vizează, în calitate de angajat, prin intermediul camerelor de supraveghere video instalate de către o societate cu răspundere limitată.

Potrivit suportului de memorie USB stick anexat la cererea petiționarului, s-a determinat că societatea cu răspundere limitată înregistra, prin intermediul sistemului de supraveghere video, atât imaginea cât și vocea angajaților, precum și a vizitatorilor.

Societatea cu răspundere limitată a indicat că scopul înregistrărilor video/audio este în primul rând protejarea bunurilor companiei, a informației confidențiale, cât și a angajaților companiei.

Astfel, s-a determinat că prelucrarea categoriei de date cu caracter personal precum vocea (înregistrarea audio) prin intermediul unui sistem de supraveghere video, este excesivă față de scopul declarat de către operatorul de date, din considerentul că, reprezintă o mai mare intruziune în viața privată a persoanelor monitorizate, și anume, a angajaților și vizitatorilor entității private, care presupune documentarea înregistrată și reproductibilă a conduitei angajaților la locul de muncă și/sau a vizitatorilor, în special prin colectarea/prelucrarea vocii acestora.

În urma examinării acestei cauze, Centrul a constatat că agentul economic în cauză, în calitate de operator de date cu caracter personal, se face responsabil de faptul că a prelucrat/colectat datele cu caracter personal (vocea) ale angajaților și vizitatorilor, prin intermediul sistemului de supraveghere video, contrar prevederilor art. 4 alin. (1) lit. c) al Legii 133/2011.

Astfel, în privința entității respective, a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional (în redacția în vigoare în anul 2021).

Prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal stocate în Registrul bunurilor imobile

- Centrul a constatat prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal stocate în Registrul Bunurilor Imobile (RBI) de către primarul unei localități. Prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal a fost materializată prin accesarea multiplă de către edilul localității, a datelor conținute în RBI, fără a avea un scop și temei legal, precum și în lipsa consimțământului subiectului de date.

În cadrul examinării auditului accesărilor datelor cu caracter personal de către primar, Centrul a constatat că, edilul a efectuat 134 de accesări a datelor cu caracter personal, de pe 10 adrese IP diferite, dintre care multiple accesări fiind efectuate în afara programului de muncă și în zilele de odihnă.

Mai mult, edilul a dezvăluit datele cu caracter personal ale subiectului de date vizat, prin publicarea pe pagina personală din rețeaua de socializare Facebook a imaginilor ce conțineau date cu caracter personal extrase din registrele de stat.

Prin publicarea în spațiul online a imaginilor ce conțin date cu caracter personal ale petentului, primarul a stabilit scopul și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal, astfel încadrându-se în noțiunea de operator de date, fiind responsabil pentru aceste operațiuni.

Astfel, urmare a examinării cazului, coroborat la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul a fost în imposibilitate de a identifica scopul și temeiul legal care ar justifica dezvăluirea datelor cu caracter personal ale subiectului de date de către primar, prin publicarea acestora pe pagina personală din rețeaua de socializare Facebook.

Totodată, în acord cu prevederile art. 29 alin. (1) și (2) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal potrivit cărora, operatorii și terții care au acces la datele cu caracter personal sunt obligați să asigure confidențialitatea acestor date.

Urmare a controlului celor sesizate, Centrul a constatat încălcarea art. 4, art. 5 și art. 29 din Legea 133/2011. Prin urmare, Centrul a inițiat procesul contravențional în raport cu edilul vizat prin prisma contravenției prevăzute de art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional (în redacția în vigoare în anul 2021).

- În adresa Centrului a parvenit plângerea unui petent, privind preținsele operațiuni neconforme de prelucrare a datelor cu caracter personal ce-l vizează, stocate în RBI, de către o companie imobiliară.

În rezultatul examinării plângerii subiectului de date și a materialelor anexate, s-a determinat că compania imobiliară a prelucrat datele cu caracter personal conținute în RBI vizând bunul imobil ce aparține petentului iar accesarea este rezultatul unei erori comise la introducerea numărului cadastral, scopul fiind, accesarea datelor din RBI pentru bunul imobil din același bloc locativ, ce ar aparține unui client al companiei imobiliare, cu care întreprinderea respectivă a avut relații contractuale.

Ca rezultat al examinării contractului de intermediere a vânzărilor, s-a constatat că acesta la data accesării datelor cu caracter personal ale petentului, nu mai era valabil.

Respectiv, Centrul nu a desprins cu certitudine scopul determinat, explicit și legitim, legătura de cauzalitate dintre scop și identificatorii subiectului de date, temeiul legal al operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal ce-l vizează pe petent, stocate în RBI, corectitudinea și concordanța cu normele legale a accesării, coroborat la circumstanțele invocate de către utilizatorul autorizat, ce au dus la accesarea datelor cu caracter personal ale petentului, fiind reținută încălcarea, de către utilizatorul autorizat al companiei imobiliare, a art. 4 alin. (1) lit. a), b), art. 5 ale Legii 133/2011.

Totodată, s-a determinat faptul că de către compania imobiliară nu este ținut registrul de evidență al accesărilor efectuate de către utilizatorii autorizați ai acesteia, astfel nefiind asigurată evidența accesărilor datelor cu caracter personal ale solicitanților/beneficiarilor, clienților serviciilor prestate de către companie, conținute în RBI, contrar pct. 45 al Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010, ceea ce, în final, nu a oferit posibilitatea companiei imobiliare de a identifica/stabili corect circumstanțele prelucrării datelor cu caracter personal vizând bunul imobil ce aparține petentului (scopul și temeiul legal al accesării).

La caz, Centrul a intervenit în ordinea contravențională în baza prevederilor art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional (în redacția în vigoare în anul 2021).

Accesarea neautorizată a datelor cu caracter personal stocate în SI «Protecția socială»

Casa Națională de Asigurării Sociale (CNAS) a sesizat Centrul despre o încălcare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal de către un fost angajat al acestei entități, materializată prin accesarea neautorizată a datelor cu caracter personal ale unor subiecți de date.

Centrul a reținut că, fostul angajat, în timp ce activa în cadrul unei subdiviziuni a CNAS, a avut acces la Sistemul Informațional „Protecția Socială” și, profitând de situația de serviciu, a accesat de 13 ori datele cu caracter personal ale unor subiecți de date în lipsa unui temei legal care ar justifica aceste prelucrări de date, fapt care contravine principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.

Potrivit art. 4 alin. (1) lit. a), b) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie: prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri.

În acord cu art. 5 alin. (1) din Legea nr. 133/2011, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal, precum și în condițiile statuate la alin. (5) al aceluiași articol.

Suplimentar, urmează a fi menționate prevederile art. 29 alin. (1) și (2) din Legea nr. 133/2011, potrivit cărora, operatorii și terții care au acces la datele cu caracter personal sunt obligați să asigure confidențialitatea acestor date. Orice persoană care acționează în numele, pe seama sau în alt mod sub autoritatea operatorului poate prelucra date cu caracter personal doar pe baza instrucțiunilor operatorului, cu excepția cazului în care acționează în temeiul unei obligații prevăzute de lege.

Astfel, urmare a examinării cazului reclamat, Centrul a constatat încălcarea art. 4 alin. (1) lit. a), b), art. 5 alin. (1) și art. 29 alin. (2) ale Legii nr. 133/2011. Prin urmare, Centrul a inițiat proces contravențional în raport cu fostul angajat al CNAS prin prisma contravenției prevăzute de art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional (în redacția în vigoare în anul 2021).

Nerespectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal

În rezultatul examinării demersului unei instituții publice, Centrul a inițiat, în baza autosesizării, verificarea respectării prevederilor art. 30 al Legii nr. 133/2011, de către autoritatea respectivă, precum și respectarea prevederilor art. 4 și art. 5 din același act normativ, de către fostul angajat al entității respective, la prelucrarea datelor cu caracter personal ce vizează unii subiecți de date cu caracter personal.

Ca urmare a investigației desfășurate, Centrul a constatat că entitatea vizată nu a respectat Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010 (Cerințe), și anume: nu a revocat codurile de identificare și autentificare a utilizatorului autorizat, în momentul încetării raporturilor de muncă, conform pct. 37 din Cerințe, nici nu a întreprins măsuri de revizuire cu regularitate a drepturilor de acces ale utilizatorilor la sistemele informaționale de date cu caracter personal,

în termenele stabilite de legislație, și anume, maximum peste fiecare șase luni și după oricare schimbare de statut al utilizatorului, conform pct. 48 din Cerințe.

Astfel, Centrul a dispus constatarea încălcării prevederilor art. 30 alin. (1) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal și pct. 37, 48 din Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010, de către instituția publică respectivă.

Reieșind din cele expuse, circumstanțele relevate au determinat faptul existenței în acțiunile operatorului în cauză a faptei contravenționale prevăzute de art. 74¹ alin. (1) Cod contravențional (în redacția în vigoare în anul 2021).

Prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal în contextul identificării prezenței sau absenței virusului SARS-Cov-2-Covid 19

În adresa Centrului au parvenit plângerile unor subiecți de date cu caracter personal, care au solicitat verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal de către un laborator medical privat.

În cadrul examinării probatoriului acumulat s-a constatat că, beneficiarii serviciilor acestui laborator medical, dar și terțe persoane, accesând link-ul laboratorului, urmat de resursa electronică /qr/, urmare a modificării numărului de ordine și datelor oricărui link legat de rezultatele investigațiilor de laborator pentru identificarea prezenței sau absenței virusului SARS-Cov-2-Covid 19, puteau să vizualizeze informații cu accesibilitate limitată, cum ar fi: nume și prenume, gen, IDNP, adresa de domiciliu/reședință, rezultate medicale ale altor pacienți/beneficiari, aceste categorii de date cu caracter personal fiind astfel disponibile terților spre vizualizare, colectare, utilizare, dezvăluire etc.

Centrul a constatat că respectivul laborator medical a prelucrat datele cu caracter personal ale beneficiarilor/pacienților cu nerespectarea cerințelor prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. a), art. 29 alin. (1) și art. 30 alin. (1) din Legea nr.133/2011.

Totodată, s-a constatat că laboratorul vizat, conștientizând necesitatea respectării legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal, a întreprins măsurile necesare în vederea remedierii situației descrise și, ca urmare, în comun cu întreprinderea care deservește rețeaua de tehnologii informaționale a laboratorului, posibilitatea accesării neautorizate a datelor altor solicitanți a serviciilor de diagnostic oferite de laborator a fost înlăturată/exclusă.

Pe acest fapt, de către Centru a fost întocmit în privința persoanei juridice vizate, proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 74¹ alin. (1) și (4) Cod contravențional (în redacția în vigoare în anul 2021).

Încălcarea drepturilor subiectului de date cu caracter personal

Centrul a recepționat plângerea unui subiect de date cu caracter personal, privind pretinsa încălcare a dreptului de opoziție al acestuia, de către un agent economic, manifestată prin ignorarea cererii subiectului de date, depusă prin prisma art. 16 alin. (1) al Legii 133/2011, prin care ultimul a solicitat ștergerea datelor cu caracter personal ce-l vizează, stocate în baza de date a societății și încetarea expedierii mesajelor cu caracter comercial, la numărul de telefon ce-i aparține.

În urma examinării cauzei s-a determinat că agentul economic, ignorând cererea subiectului de date, nu i-a realizat dreptul de opoziție, fapt recunoscut de către operatorul de date cu caracter personal drept omisiune.

În acest caz, Centrul a constatat încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) al Legii nr. 133/2011 de către agentul economic vizat.

Astfel, agentului economic i-a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 74¹ alin. (3) Cod contravențional.

***Prelucrarea excesivă a datelor cu caracter personal
în raport cu scopul declarat***

Centrul a fost sesizat asupra practicii de a depune la materialele dosarelor examinate de instanțele de judecată, în calitate de probe, documente care conțin date cu caracter personal ale persoanelor fizice, care, nu sunt vizate în cazurile examinate de instanța de judecată, respectiv, nefiind identificată existența unei legături cauzale dintre datele cu caracter personal dezvăluite și cauza examinată.

Potrivit speței sesizate, la cererea de chemare în judecată au fost anexate înscrisuri care conțineau datele cu caracter personal (numele, prenumele, IDNP, data și numărul contractului, suma contractată, datoriile) ale unui număr impunător de persoane care nu aveau nici o tangență cu cauza aflată spre examinare în instanța de judecată. În consecință, Centrul s-a autosesizat în temeiul art. 27 alin. (4) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal în privința neconformităților evocate supra, în vederea efectuării unei investigații mai ample asupra tuturor circumstanțelor privind legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal.

În rezultatul controlului efectuat la caz, Centrul a emis actul administrativ prin care a constatat încălcarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. c), art. 29 și 30 ale Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

V
CAPITOLUL V

RECOMANDĂRI ȘI OPINII ALE CENTRULUI

În scopul asigurării prevenirii încălcărilor la prelucrarea datelor cu caracter personal, similare celor constatate de Centru, precum și în scopul asigurării informării societății despre problemele și preocupările prioritare în domeniul protecției datelor cu caracter personal, anual, inclusiv prin intermediul rapoartelor de activitate, Autoritatea națională de protecție a datelor cu caracter personal prezintă, pe lângă spețe/problematici identificate, recomandări emise în perioada de referință aferente domeniului de activitate.

Reieșind din contextul abordat în adresările subiecților de date și ținând cont de spectrul celor mai frecvente cazuri de prelucrări neconforme a datelor cu caracter personal constatate, pe parcursul anului 2021, Centru a emis recomandări și opinii vizând unele situații de aplicabilitate generală sau de interes major pentru societate, printre acestea fiind următoarele:

■ **Linii directorii în ceea ce privește accesul la informație prin prisma legislației privind protecția datelor cu caracter personal:**

Urmează a fi menționat faptul că, prezenta poziție integrează linii directorii care pot constitui un punct de reper în adoptarea deciziei de către operatorii de date cu caracter personal, însă nu constituie o soluție obligatorie pentru acesta, întrucât, în lumina autonomiei decizionale de autoritate publică și în lumina principiului responsabilității operatorului de date cu caracter personal, aceștia urmează independent și individual să decidă asupra furnizării sau refuzului de furnizare a informației solicitate de către persoane fizice sau juridice.

Totodată, urmează a se menționa că prezenta cazuistică implică două drepturi fundamentale și constituționale, și anume, dreptul la viața intimă, familială și privată – consacrat de art. 28 al Constituției Republicii Moldova și dreptul la informare consacrat de art. 34 al legii supreme, fapt care generează o abordare bazată pe echilibrarea și concilierea celor două drepturi constituționale.

Potrivit art. 7 al **Legii nr. 982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație**, exercitarea dreptului de acces la informație poate fi supusă doar restricțiilor reglementate prin lege organică și care corespund necesităților: a) respectării drepturilor și reputației altei persoane; b) protecției securității naționale, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecției moralei societății.

În conformitate cu alineatul (1) al articolului sus menționat, accesul la informațiile oficiale nu poate fi îngădit, cu excepția:

- a) informațiilor atribuite la secret de stat, reglementate prin lege organică, a căror divulgare neautorizată sau pierdere poate aduce atingere intereselor și/sau securității Republicii Moldova;
- b) informațiilor confidențiale din domeniul afacerilor, prezentate instituțiilor publice cu titlu de confidențialitate, reglementate de legislația privind secretul comercial, și care țin de producție, tehnologie, administrare, finanțe, de altă activitate a vieții economice, a căror divulgare (transmitere, scurgere) poate atinge interesele întreprinzătorilor;

- c) informațiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viața privată a persoanei, protejată de legislația privind protecția datelor cu caracter personal;
- d) informațiilor ce țin de activitatea operativă și de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informații ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfășurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă și imparțială a cazului său, ori ar pune în pericol viața sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislație;
- e) informațiilor ce reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigații științifice și tehnice și a căror divulgare privează autorii investigațiilor de prioritatea de publicare sau influențează negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege.

Dacă accesul la informațiile, documentele solicitate este parțial limitat, furnizorii de informații sunt obligați să prezinte solicitanților părțile documentului, accesul la care nu conține restricții conform legislației, indicându-se în locurile porțiunilor omise una din următoarele sintagme: «secret de stat», «secret comercial», «informație confidențială despre persoană». Refuzul accesului la informație, la părțile respective ale documentului se întocmește cu respectarea prevederilor articolului 19 din Legea privind accesul la informație etc.

Nu se vor impune restricții ale libertății de informare decât dacă furnizorul de informații poate demonstra că restricția este reglementată prin lege organică și necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei sau protecției securității naționale și că prejudiciul adus acestor drepturi și interese ar fi mai mare decât interesul public în cunoașterea informației. Nimeni nu poate fi pedepsit pentru că a făcut publice anumite informații cu accesibilitate limitată, dacă dezvăluirea informațiilor nu atinge și nu poate să atingă un interes legitim legat de securitatea națională sau dacă interesul public de a cunoaște informația depășește atingerea pe care ar putea să o aducă dezvăluirea informației.

În ordinea art. 8 al Legii privind accesul la informație, informația cu caracter personal face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată și constă din date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieții private, intime și familiale. Accesul la informația cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Potrivit art. 10 al Legii privind accesul la informație, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este

Cu toate că art. 10 alin. (3) al Legii privind accesul la informație prevede că persoana care solicită acces la informație este absolvită de obligația de justificare a interesului vizavi de informațiile solicitate, acest considerent legal decade în cazul informației care integrează date cu caracter personal, datorită prevederilor art. 8 din actul legislativ enunțat care stabilesc că accesul la informația cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, art. 4 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, stabilește că datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie:

- prelucrate în mod **corect și conform prevederilor legii**;
- colectate în scopuri **determinate, explicite și legitime**, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;
- **adecvate, pertinente și neexcesive** în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior.

Potrivit art. 5 alin. (1) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal.

Totodată, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile prevăzute exhaustiv de art. 5 alin. (5) al aceluiași act legislativ, și anume, pentru:

- a) executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia;
- b) îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii;
- c) protejarea vieții, integrității fizice sau a sănătății subiectului datelor cu caracter personal;
- d) executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investit operatorul sau terțul căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal;
- e) realizarea unui interes legitim al operatorului sau al terțului căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale subiectului datelor cu caracter personal;
- f) scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, cu condiția ca datele cu caracter personal să rămână anonime pe toată durata prelucrării;
- g) schimbul de date în condițiile legislației în vigoare cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Concomitent, se menționează că dacă informația nu constituie o informație agregată, statistică sau informație care face referință per exemplu la bunuri aflate în gestiunea autorității publice, ci compilează date cu caracter personal precum: numele, prenumele, funcția subiectului de date - angajat, acesta beneficiază inclusiv de garanțiile prevederilor art. 91-94 din Codul muncii. Astfel, potrivit prevederilor art. 92 din Codul muncii, angajatorul este obligat:

- a) să nu comunice unor terți datele personale ale salariatului fără acordul scris al acestuia, cu excepția cazurilor când acest lucru este necesar în scopul prevenirii unui pericol pentru viața sau sănătatea salariatului, precum și a cazurilor prevăzute de lege;
- b) să nu comunice datele personale ale salariatului în scopuri comerciale fără acordul scris al acestuia;
- c) să prevină persoanele care primesc datele personale ale salariatului despre faptul că acestea pot fi utilizate doar în scopurile pentru care au fost comunicate și să ceară persoanelor în cauză confirmarea în scris a respectării acestei reguli. Persoanele care primesc datele personale ale salariatului sunt obligate să respecte regimul de confidențialitate, cu excepția cazurilor prevăzute lege;

- c) să prevină persoanele care primesc datele personale ale salariatului despre faptul că acestea pot fi utilizate doar în scopurile pentru care au fost comunicate și să ceară persoanelor în cauză confirmarea în scris a respectării acestei reguli. Persoanele care primesc datele personale ale salariatului sunt obligate să respecte regimul de confidențialitate, cu excepția cazurilor prevăzute lege;
- d) să permită accesul la datele personale ale salariatului doar persoanelor împuternicite în acest sens, care, la rândul lor, au dreptul să solicite numai datele personale necesare exercitării unor atribuții concrete.

După cum s-a indicat supra, reieșind din prevederile art. 8 al Legii privind accesul la informație, accesul la informația ce conține date cu caracter personal urmează a fi realizat cu respectarea principiilor statuate de art. 4 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. În această ordine de idei, solicitantul unor astfel de informații cu accesibilitate limitată urmează să indice în solicitarea sa de acces, prin prisma art. 4 și art. 5 sau art. 10 (în cazul în care se va invoca scopul jurnalistic) al Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal:

- ✓ scopul concret pentru care se solicită dezvăluirea acestor date;
- ✓ volumul, categoriile și structura concretă a datelor cu caracter personal la care se solicită accesul;
- ✓ cadrul normativ care întemeiază cererea de acces;
- ✓ prezența temeiurilor prevăzute de art. 5 alin. (1), fie a alineatului (5) din același articol al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, care eventual justifică punerea la dispoziție a informației cu accesibilitate limitată, în absența consimțământului subiectului datelor cu caracter personal;
- ✓ modul și scopul utilizării ulterioare a acestor date cu caracter personal;
- ✓ garanțiile asigurării regimului de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal solicitate, neutilizării acestora în scopuri contrare și netransmiterii către terți neautorizați.

În pofida faptului că cei vizați în solicitare pot fi funcționari publici, subliniem că acestora de asemenea le este asigurată protecția drepturilor și libertăților fundamentale în calitate de persoană fizică, în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private, dar și de necesitatea asigurării unui echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal și dreptul societății la informare/dreptul de acces la informație.

În această ordine de idei, cu referire la art. 11 al Legii cu privire la libertatea de exprimare și luând în considerație cele expuse în pct. 17 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 24 decembrie 2012 cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a unor prevederi ale Legii cu privire la libertatea de exprimare, precum și potrivit raționamentelor CEDO, este cert și nu poate fi negat faptul că persoanele publice trebuie să accepte ingerințe în viața lor privată în mai mare măsură decât persoanele obișnuite și gradul accesibil de cercetare mai atentă urmează să fie cu atât mai mare cu cât figura publică în cauză și informația ce se dezvăluie sunt mai importante.

Astfel, deși informațiile privind acțiunile/deciziile angajatului la locul său de muncă se pot constitui ca date cu caracter personal, luând în considerație necesitatea asigurării unui anumit regim de transparență și responsabilitate din partea organului public, angajatul public (în special cel ce ocupă funcții publice de conducere sau este responsabil de relațiile cu publicul) trebuie să fie conștient din start că anumite date cu caracter personal ce-l vizează pot fi dezvăluite terților.

Dimpotrivă, în partea ce ține de informațiile din dosarul personal privitor la starea de sănătate, sancțiuni disciplinare, nivel de salarizare etc. trebuie să existe anumite garanții că acestea nu vor fi dezvăluite neargumentat terților (cu excepția existenței unui interes public major bine argumentat).

Subliniem că, în contextul art. 11 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, informația despre viața privată și de familie a persoanei publice sau celei ce exercită o funcție publică, poate fi dezvăluită doar dacă prezintă un interes public (interes al societății și nu simpla curiozitate a indivizilor față de evenimentele ce țin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau față de alte probleme care, în mod normal, nu trezesc interesul societății sau al unei părți a ei).

Conform art. 2 al legii precitate, persoana publică este persoana care exercită funcții publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziției sociale sau altor circumstanțe, trezește interesul public.

Definiția denotă existența sintagmei „trezește interesul public”, din care se desprinde raționamentul că spectrul de persoane publice se extinde nu doar asupra persoanelor care au un grad de notorietate în societate ci și asupra persoanelor care, în virtutea circumstanțelor obiective, conjuncturii și contextului public în care se află pot genera un interes public în raport cu personalitatea lor.

Așadar, contrar opiniei tradiționale, calitatea de persoană publică nu se referă doar la persoane care exercită funcția de demnitate publică sau persoane care exercită o funcție publică, dar și la activiști civici, jurnaliști, medici și alte persoane care, datorită statutului, poziției sociale sau altor circumstanțe, pot trezi interesul publicului.

Pe de altă parte, anumite date despre viața privată, cum ar fi, de exemplu, informațiile privind beneficierea sporurilor, adausurilor, suplimentelor la salariu, etc., ar putea deveni de interes public în anumite situații, chiar dacă până atunci nu exista interesul societății în a cunoaște această informație. Cu cât este mai mare interesul public, cu atât mai mult poate fi justificată ingerința în dreptul la respectarea vieții private și de familie.

Astfel, informațiile oficiale cu accesibilitate limitată ce vizează un funcționar public ar putea deveni informații de interes public în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a funcției publice de persoana dată, ținându-se cont de existența dreptului la respectarea vieții sale private și de familie.

Prin urmare, dacă operatorul va stabili că informația solicitată reprezintă un interes sporit sau chiar există un interes public ca informația să fie cunoscută, în acest caz va interveni aplicabilitatea prevederilor art. 10 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, potrivit căruia prevederile art. 5, 6 și 8 nu se aplică în situația în care prelucrarea datelor cu caracter personal se face exclusiv în scopuri jurnalistice, artistice sau literare, dacă aceasta se referă la date care au fost făcute publice în mod voluntar și manifest de către subiectul datelor cu caracter personal sau la date care sunt strâns legate de calitatea de persoană

publică a subiectului datelor cu caracter personal sau de caracterul public al faptelor în care acesta este implicat, în condițiile Legii cu privire la libertatea de exprimare.

Respectiv, ținând cont de prevederile legale enunțate supra, s-ar impune necesitatea respectării în prealabil a anumitor condiții și rigori de către solicitanții informației ce consemnează date cu caracter personal, pentru motivarea, în special, a scopului solicitării informației oficiale cu accesibilitate limitată prin prisma temeiurilor legale prevăzute la art. 4 și art. 5 ale Legii 133/2011 și, respectiv, probarea **interesului public întru divulgarea** informației ce conține date cu caracter personal.

Totodată, având în vedere faptul că doar operatorului îi revine dreptul de a decide asupra posibilității furnizării datelor cu caracter personal, precum și, eventual, a volumului/categoriilor de date cu caracter personal, se recomandă examinarea solicitărilor privind accesul la informație, prin prisma normelor legale menționate supra și a jurisprudenței Republicii Moldova.

▪ **Aspecte privind practica de a depune, la materialele dosarelor examinate de instanțele de judecată, a documentelor ce integrează date cu caracter personal ale persoanelor fizice, care nu sunt vizate în cazul examinat:**

În contextul examinării practicii de a depune la materialele dosarelor examinate de instanțele de judecată, în calitate de probe, documente care conțin date cu caracter personal ale persoanelor fizice, care, nu sunt vizate în cazurile examinate de instanța de judecată, respectiv, nefiind identificată existența unei legături cauzale dintre datele cu caracter personal dezvăluite și cauza examinată;

Potrivit speței sesizate Centrului, la cererea de chemare în judecată fiind anexate înscrisuri care conțineau datele cu caracter personal (numele, prenumele, IDNP, data și numărul contractului, suma contractată, datoriile) ale unui număr impunător de persoane care nu aveau nici o tangență cu cauza aflată spre examinare în instanța de judecată;

Urmează a menționa următoarele:

Orice operațiune care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, urmează a fi efectuată în condițiile strict stabilite de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, fără a prejudicia interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale subiecților de date cu caracter personal.

Astfel, o pondere deosebită prezintă principiul pertinentei și neexcesivității, care este orientat spre prelucrarea doar a datelor care sunt adecvate, pertinente și neexcesive în raport cu scopurile pentru care sunt colectate și/sau ulterior prelucrate. Categoriile de date selectate pentru prelucrare trebuie să fie necesare pentru a atinge scopul general declarat al operațiunilor de prelucrare, iar un operator ar trebui să limiteze colectarea de date strict la acele informații direct relevante pentru scopul specific urmărit de prelucrare.

Reliefăm, că potrivit art. 1 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, scopul actului normativ menționat este asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

Potrivit noțiunilor definite la art. 3 al Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal:

date cu caracter personal constituie orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul ori mai multe elemente specifice identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale.

prelucrarea datelor cu caracter personal reprezintă orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal prin mijloace automatizate sau neautomatizate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, păstrarea, restabilirea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

operator reprezintă persoana fizică sau persoana juridică de drept public sau de drept privat, inclusiv autoritatea publică, orice altă instituție ori organizație care, în mod individual sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal prevăzute în mod expres de legislația în vigoare [...].

În corespundere cu prevederile art. 4 al aceleiași legi, datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie:

- prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii;
- colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;
- adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior.

Articolul 5 alin. (1) al legii precitate, prevede că operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal.

Totodată, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile prevăzute exhaustiv de art. 5 alin. (5) al aceluiași act legislativ, și anume, pentru:

- a) executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înainte încheierii contractului, la cererea acestuia;
- b) îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii;
- c) protejarea vieții, integrității fizice sau a sănătății subiectului datelor cu caracter personal;
- d) executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investit operatorul sau terțul căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal;
- e) realizarea unui interes legitim al operatorului sau al terțului căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale subiectului datelor cu caracter personal;
- f) scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, cu condiția ca datele cu caracter personal să rămână anonime pe toată durata prelucrării.
- g) schimbul de date în condițiile legislației în vigoare cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Subsecvent, urmează a fi remarcate prevederile art. 29 și 30 din Legea nr. 133/2011, potrivit cărora operatorilor le revine obligația de a asigura confidențialitatea datelor cu caracter personal și securitatea prelucrării acestora.

În acest sens, având în vedere practica menționată supra, Centrul atrage atenția că prelucrarea datelor cu caracter personal care au devenit cunoscute în anumite circumstanțe (numele, prenumele, adresa de domiciliu, IDNP etc.) urmează a fi efectuată în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011, având la bază un scop și temei legal în acest sens.

Aferent prevederilor menționate supra, urmează a fi notate prevederile art. 118 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora **fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale**, dacă legea nu dispune altfel.

Subsecvent, potrivit art. 166 din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă **o cerere de chemare în judecată. La cererea de chemare în judecată se anexează un șir de documente, inclusiv documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile**, conform art. 167 din Codul de procedură civilă.

În aceste condiții, părțile implicate într-un proces de judecată sau reprezentanții acestora, își realizează drepturile și obligațiile ce le revin în cadrul acestuia.

Prin urmare, menționăm că, o astfel de operațiune de prelucrare a datelor cu caracter personal nu contravine principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, atît timp cît aceasta este necesară pentru realizarea unui interes legitim prin apărarea drepturilor în justiție, respectînd prevederile art. 5 alin. (5) lit. e) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal și, atît timp, cît aceste informații (ce constituie material probatoriu în procesul contravențional/civil/penal) **nu sînt dezvăluite terților neautorizați**.

La fel, comunicăm că în conformitate cu noțiunile statuate de art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, **nu sînt considerate destinatari** organele din domeniul apărării naționale, securității statului și ordinii publice, organele de urmărire penală și **instanțele judecătorești cărora li se comunică date cu caracter personal în cadrul exercitării competențelor stabilite de lege**.

În această ordine de idei, aprecierea probelor la examinarea cauzelor judiciare se efectuează în strictă conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă art.130 alin. (1), care prevede că, **unicul organ împuternicit în vederea aprecierii necesității și pertinentei probelor la judecarea cauzei, este instanța de judecată** or, instanța de judecată, chiar dacă nu este destinat în raport cu datele cu caracter personal pe care le primește pentru exercitarea competențelor funcționale, ar trebui să aprecieze, pe parcursul examinării cauzei pertinenta informației prezentată în calitate de probă.

Totuși, urmează a menționa că adesea înscrisurile prezentate în calitate de probă la dosar, integrează date cu caracter personal a persoanelor care, în fapt, nu se află în raport de tangență cu obiectul cauzei examinate de către instanța de judecată.

În acest sens, **reliefăm că părțile implicate în proces sau reprezentanții acestora, înainte de a prezenta înscrisurile în calitate de probă pe care își întemeiază poziția, urmează mai întîi de toate să examineze cît de relevante sunt datele cu caracter personal, reflectate în aceste înscrisuri, care vizează persoane fizice care nu au nici o tangență cu cauza examinată de instanța de judecată.**

La acest capitol Centrul remarcă că, prevederile art. 138 alin. (3) Cod de procedură civilă, reprezintă **o garanție pentru protecția datelor în cadrul ședințelor de judecată și în procesul de prezentare a înscrisurilor-probe în cadrul ședințelor de judecată. Astfel, potrivit acestuia, dacă pentru soluționarea cauzei importantă are numai o parte din document, instanța primește un extras din el, autentificat în modul stabilit de lege** (după caz, cu prezentarea documentului original în instanța de judecată în vederea contrapunerii acestuia cu extrasul autentificat).

Aceeași forță de garanție juridică o prezintă art. 117 Cod de procedură civilă, **care reglementează necesitatea existenței unei legături cauzale între obiectul de examinare a unei cauze civile și probele administrate în cursul examinării cauzei civile.** Aplicarea articolului prenotat în practică presupune, că toate probele administrate în cursul examinării unei cauze civile trebuie să servească la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și a altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Conceptul pertinentei datelor prelucrate și neexcesivității are o semnificație foarte puternică pentru stabilirea unui circuit securizat al operațiunii de prelucrare a datelor cu caracter personal și pentru siguranța subiecților de date cu caracter personal. În speța de față, aplicarea principiului pertinentei de către avocați ar fi constat în limitarea volumului de date cu caracter personal la datele personale care prezentau relevanță pentru cauzele examinate, **cu depersonalizarea datelor care sunt irelevante pentru caz, potrivit prevederilor art. 31 a Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.**

Suplimentar, un alt caz, care a atras atenția Centrului, este faptul transmiterii de către părțile implicate în proces sau reprezentanții acestora, destinatarilor, prin intermediul, unor persoane terțe, a diferitor înscrisuri (somații, cereri prelabile), în formă deschisă (fără plic), spre exemplu, în cadrul procedurii prelabile.

Subsidiar, menționăm că în cazul descris supra, are loc o dezvăluire a datelor cu caracter personal către persoane neautorizate. Astfel, ulterior, aceste date pot fi, utilizate de părțile terțe în scopuri ce ar putea prejudicia anumite interese ale subiecților de date cu caracter personal vizați, spre exemplu, în scopuri comerciale și pot crea riscuri, precum furtul de identitate, pierderi financiare, pierderea unor oportunități comerciale sau de angajare, daune fizice, etc.

În aceste condiții, pentru a putea răspunde la reclamațiile subiecților de date cu caracter personal vizați, CNPDCP atenționează asupra necesității implementării mecanismelor de asigurare a confidențialității datelor cu caracter personal.

Menționăm că, operatorii de date, sunt responsabili de respectarea conformității/legalității prelucrării datelor cu caracter personal și răspund pentru aceste operațiuni, prin urmare, trebuie să fie în măsură să demonstreze că activitățile de prelucrare a datelor cu caracter personal se efectuează în corespundere cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

La fel, Centrul a abordat alte diferite aspecte importante pentru a asigura informarea societății în vederea prevenirii și neadmiterii prelucrării neconforme a datelor cu caracter personal, venind cu recomandări vizând domenii diverse de activitate, care pot fi vizualizate pe pagina web instituțională: www.datepersonale.md, la rubrica: Legislația/ Recomandările CNPDCP.

CAPITOLUL VI

**ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE
A PRELUCRĂRILOR DE DATE
CU CARACTER PERSONAL**

VI

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL

Activitatea de înregistrare a operatorilor și sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal

În conformitate cu prevederile art. 28 din Legea nr. 133/2011 (în redacția în vigoare în anul 2021), în scopul evidenței prelucrărilor de date cu caracter personal, Centrul administrează un registru de evidență al operatorilor de date cu caracter personal. Registrul este public și menținut în formă electronică.

În 2021, s-a menținut tendința operatorilor de date cu caracter personal de a se înregistra online, inclusiv cu semnătură electronică calificată.

Totodată, în contextul activității de înregistrare a operatorilor și sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, **în perioada de raportare au fost înregistrate anumite deficiențe legate de utilizarea Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal**, or, începând cu data de 26 mai 2021, Centrul a întâmpinat deficiențe de ordin tehnic în partea ce ține de emiterea/semnarea deciziilor automatizate privind înregistrarea sau refuzul înregistrării operatorilor/sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, fapt care, inerent, a condiționat prelungirea termenului de emitere/amânare a emiterii deciziilor menționate supra. În context, Centrul în comun cu Serviciul Tehnologia Informației și Securitatea Cibernetică – entitatea responsabilă de mentenanța/funcționarea Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, au depus eforturi consolidate în vederea soluționării deficiențelor tehnice apărute, însă remedierea acestora și reluarea procesului de semnare a deciziilor automatizate prin intermediul registrului nominalizat nu a fost posibilă.

În pofida situației descrise supra, Centrul a examinat **1138 notificări** depuse în vederea înregistrării, atât a operatorilor de date cu caracter personal, cât și a sistemelor de evidență ținute automatizat și/sau manual în care sunt prelucrate date cu caracter personal. În cadrul examinării notificărilor depuse spre autorizare și înregistrare, au fost efectuate **775 verificări prealabile**.

Astfel, pentru asigurarea continuității procesului de conformare a activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniu, rezultatele examinării notificărilor depuse la Ghișeul unic al Centrului, au fost comunicate tuturor operatorilor vizati prin intermediul scrisorilor de informare. Totodată, în cazul identificării unor discrepante la formularul notificării depuse sau la setul de documente aferente notificării, au fost prezentate, în fiecare caz, detaliat, circumstanțele care împiedică autorizarea și/sau înregistrarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în cadrul sistemelor de evidență vizate.

Astfel, chiar dacă din motivul deficiențelor tehnice relatate supra, operatorii de date nu au putut recepționa decizii automatizate privind autorizarea/înregistrarea sau refuzul autorizării/înregistrării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, necesar a fi emise prin intermediul Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, Centrul a examinat fiecare notificare/set de documente înaintată/înaintat de operatorii de date și a asigurat, prin informarea în scris a acestora, ca fiecare operator să cunoască soarta examinării

acestor documente. Mai mult, în fiecare caz de identificare a motivelor care ar fi stat la baza emiterii deciziilor de refuz în înregistrare/autorizare, toate aceste motive au fost comunicate operatorilor vizați, fapt care a dat posibilitatea ultimilor să înlăture/ajusteze discrepanțele identificate și să asigure astfel conformarea prelucrării datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniu.

Ca rezultat al examinării notificărilor depuse în perioada ianuarie - mai 2021 (perioada în care Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal a fost pe deplin funcțional), **au fost înregistrați** prin emiterea deciziilor automatizate - **192 operatori** de date cu caracter personal și **266 sisteme** de evidență a datelor cu caracter personal. Totodată, în aceeași perioadă, au fost emise **194 decizii** automatizate **privind refuzul** autorizării/înregistrării sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal.

Subsecvent, în perioada 26 mai – 31 decembrie 2021:

- au fost expediate în adresa operatorilor de date cu caracter personal - **343 scrisori** de informare prin care Centrul a comunicat faptul că notificările depuse și documentele aferente acestora **corespund cerințelor legale** și, în eventualitatea remedierii deficiențelor tehnice ale Registrului, va fi semnată decizia automatizată de înregistrare/autorizare a sistemului indicat în notificare;
- au fost expediate în adresa operatorilor de date cu caracter personal – **335 scrisori** de informare **prin care au fost indicate discrepanțele identificate** la examinarea notificărilor înaintate de operatori în vederea autorizării/înregistrării sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal gestionate.

Prin urmare, pe parcursul anului 2021, din totalul de 1138 notificări înaintate Centrului spre examinare, în 609 cazuri rezultatul examinării notificărilor a fost pozitiv iar în 529 cazuri fiind negativ.

Informația privind înregistrarea operatorilor și a sistemelor de evidență în care sunt prelucrate date cu caracter personal în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, în dinamică pentru anii 2017-2021, este reflectată în tabelul care urmează:

Anii de ref.	Numărul total de notificări examinate	Numărul operatorilor înregistrați	Numărul sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal înregistrate	Numărul sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal refuzate a fi înregistrate	Numărul deciziilor de refuz care au fost contestate în ordine de contencios administrativ
2017	1046	500	843	203	0
2018	1388	639	938	451	1
2019	1652	654	944	708	1
2020	1472	504	710	762	2
2021	1138	192 (prin decizii emise în perioada ianuarie – mai 2021)	609 (dintre care: 266 decizii emise și 343 scrisori expediate)	529 (dintre care: 194 decizii emise și 335 scrisori expediate)	1

Din informația prezentată supra, aferentă numărului notificărilor depuse pe parcursul ultimilor ani, precum și ținând cont de anumite probleme tehnice legate de generarea notificărilor prin intermediul Registrului de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, se observă că în perioada de referință operatorii de date cu caracter personal au fost mai puțin activi în vederea notificării sistemelor de evidență gestionate.

De menționat că, pe lângă situația legată de pandemia provocată de COVID-19, la scăderea numărului de notificări depuse, în special în a doua parte a anului 2021, a influențat semnificativ proiectul de lege nr. 199 din 24 august 2021 pentru modificarea unor acte normative, în rezultatul examinării căruia a fost adoptată Legea nr. 175 din 11 noiembrie 2021 pentru modificarea unor acte normative (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 302-306/431 la 10 decembrie 2021, cu intrare în vigoare din 10 ianuarie 2022), prin care a fost exclusă obligația operatorilor de date cu caracter personal de a notifica Centrul, precum și s-a abrogat art. 28 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, fapt care determină lichidarea Registrului de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, prin nimicirea ireversibilă a documentelor și informațiilor stocate pe suport de hârtie și a celor stocate în format electronic, în condițiile prevăzute de lege.

Consecvent, urmează a remarca că Legea nr. 175/2021 vine cu noi obligații legale în partea ce ține de asigurarea conformității prelucrării datelor cu caracter personal de către operatori, și anume:

- Realizarea evaluării impactului asupra protecției datelor;
- Consultarea prealabilă;
- Desemnarea persoanei responsabile cu protecția datelor.

În context relevăm că, excluderea obligației de a notifica operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal nu exonerează operatorii de date cu caracter personal de a îndeplini celelalte obligații care le revin potrivit dispozițiilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, cu precădere a celor privind asigurarea condițiilor de bază pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal; desemnarea persoanei responsabile cu protecția datelor; realizarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal; a măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru asigurarea confidențialității și securității datelor cu caracter personal.

Totodată, în contextul activității de oferire a suportului metodologic și consultativ din partea Centrului în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile art. 23 - 25 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal (în redacția în vigoare în anul 2021), ținând cont de situația pandemică și de necesitatea respectării regulilor în vederea neadmiterii răspândirii virusului COVID-19, de către subdiviziunea responsabilă din cadrul Centrului, în perioada de referință, au fost oferite **consultații și instrucțiuni**: telefonic – **1074** și prin e-mail – **1584**.

Activitatea de prevenire a neconformității prelucrării datelor cu caracter personal

În scopul prevenirii practicilor neconforme de prelucrare a datelor cu caracter personal, pe parcursul perioadei de referință, Centrul a efectuat multiple instruirii pe diferite domenii de activitate a operatorilor; a oferit consultații atât subiecților de date cu caracter personal în vederea cunoașterii și realizării drepturilor statuate de lege cât și operatorilor de date în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile legale corespunzătoare; prin intermediul paginii web oficiale a informat operatorii de date cu

caracter personal din diferite domenii asupra multiplelor cazuri de compromitere a securității și confidențialității datelor în diferite state, care s-au soldat cu aplicarea unor amenzi semnificative aplicate de către autoritățile de protecție a datelor operatorilor care au admis prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal.

O pondere semnificativă în contextul măsurilor de prevenire a neconformității prelucrării datelor cu caracter personal o constituie recomandările și opiniile întocmite de Centru și publicate pe pagina web oficială, care sunt de o utilitate majoră atât din considerente de ordin juridic cât de ordin practic.

Astfel, în scop preventiv, informativ și aplicativ, în perioada de referință Autoritatea națională de protecție a datelor cu caracter personal a emis recomandări/opinii în vederea asigurării conformității prelucrării datelor cu caracter personal, vizând următoarele aspecte:

- ***Linii directorii în ceea ce privește accesul la informație prin prisma legislației privind protecția datelor cu caracter personal;***
- ***Aspecte privind practica de a depune, la materialele dosarelor examinate de instanțele de judecată, a documentelor ce integrează date cu caracter personal ale persoanelor fizice, care nu sunt vizate în cazul examinat.***

La fel în contextul asigurării prevenirii neconformităților la prelucrarea datelor cu caracter personal, reieșind din creșterea constantă a numărului sesizărilor legate de prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul camerelor de supraveghere video, Centru a elaborat și publicat pe pagina web oficială ***Opinia autorității asupra aspectelor practice și legale în legătură cu instalarea și gestionarea mijloacelor de supraveghere video***, de care urmează să țină cont persoanele fizice și juridice care intenționează să prelucreze date cu caracter personal prin intermediul sistemelor de evidență a supravegherii video.

- ***Realizarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal urmare a aplicării excepțiilor și restricțiilor***

În contextul prevenirii/neadmiterii încălcării drepturilor subiecților ale căror date cu caracter personal au fost/sunt prelucrate de către organele de drept din Republica Moldova, urmează

a menționa că situația adusă în vizor de către Centru, pe parcursul ultimilor ani, în special în partea ce vizează executarea prevederilor art. 15 (intitulat „Excepții și restricții”) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, a rămas neschimbată până în prezent.

Cu titlu de a oferi claritate aspectelor menționate supra, urmează a reliefa că, potrivit art. 15 al Legii nr. 133/2011, prevederile art. 4 alin. (1), art. 12 alin. (1) și (2), art.13, 14 și 28 nu se aplică în cazul în care prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată în cadrul acțiunilor prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d) și la art. 5 alin. (5) lit. g), în scopul apărării naționale, al securității statului și menținerii ordinii publice, al protecției drepturilor și libertăților subiectului datelor cu caracter personal sau ale altor persoane, dacă prin aplicarea acestora este prejudiciată eficiența acțiunii sau obiectivul urmărit în exercitarea competențelor legale ale autorității publice. Prelucrarea datelor cu caracter personal în scopurile stabilite la alin. (1) nu poate depăși perioada necesară atingerii obiectivului urmărit.

În acord cu art. 15 alin. (3) al Legii nr. 133/2011, după încetarea situației care justifică aplicarea alin. (1) și (2) din articolul 15, operatorii vor lua măsurile necesare pentru a asigura respectarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal prevăzute la art. 12-14 (dreptul la informare a subiectului datelor cu caracter personal, dreptul de acces la datele cu caracter personal, dreptul de intervenție asupra datelor cu caracter personal).

În același context, potrivit art. 15 alin. (4) al Legii nr. 133/2011, autoritățile publice țin evidența aplicării excepțiilor stabilite la alin. (1) și informează Centrul, în termen de 10 zile, despre datele cu caracter personal prelucrate în condițiile prezentului articol.

În contextul neasigurării, în mare parte, a informării Centrului în condițiile normei indicate supra, anterior, a fost solicitată mai multor organe de drept prezentarea informațiilor de rigoare în ceea ce privește: aplicarea art. 15 din legea precitată, procedurile de gestionare a informațiilor supuse restricțiilor/excepțiilor în raport cu subiecții de date și modalitatea reglementată și implementată care să asigure realizarea drepturilor subiecților de date odată cu încetarea scopului pentru care a fost necesară aplicarea restricțiilor/excepțiilor în cauză.

Urmare, informațiile prezentate Centrului, având un caracter accentuat evaziv, au demonstrat lipsa unei evidențe clare a numărului cazurilor de aplicare a excepțiilor și restricțiilor în raport cu subiecții de date cu caracter personal, lipsa unor mecanisme și măsuri organizatorice și tehnice certe implementate în vederea asigurării evidenței persoanelor în privința cărora au fost instituite restricții la realizarea drepturilor, cât și a persoanelor în raport cu care au fost/urmează a fi realizate drepturile urmare a epuizării scopului pentru care aceste restricții au fost anterior instituite.

În acest sens se constată că, la modul practic, nu există o evidență a faptului dacă subiecților de date cu caracter personal care au fost supuși măsurilor speciale de investigații le-a fost realizat dreptul de a fi informați sau dacă a fost restricționată informarea acestora și motivele care au dus la amânarea informării etc. Or, la moment nu există un mecanism de informare post factum a subiecților de date cu caracter personal privind interceptarea telefonică a acestora sau privind desfășurarea în privința lor a altor măsuri speciale de investigații, chiar dacă obligația realizării drepturilor subiecților de date cu caracter personal (dreptul de informare, de acces la date etc.), odată cu epuizarea scopului pentru care aceste drepturi au fost restricționate, este prevăzută atât de art. 15 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal cât și de prevederile legale specifice domeniului de activitate (Codul de procedură penală, Legea privind activitatea specială de investigații etc.).

Acest fapt determină **necesitatea stringentă de instituire a mecanismelor și pârgurilor corespunzătoare de ordin legislativ, inclusiv întreprinderea de către entitățile vizate a măsurilor**

necesare într-o asigurare și eficientizarea realizării drepturilor subiecților de date cu caracter personal.

În context urmează a reitiera că, **o soluție eficientă de depășire a deficiențelor indicate supra rezidă în instituirea unui registru electronic de evidență** a interceptărilor telefonice, comunicațiilor electronice și a altor măsuri speciale de investigație instituite, cum ar fi filajul etc.

- **Prelucrarea datelor cu caracter personal stocate în principalele resurse informaționale automatizate de stat**

Pe parcursul mai multor perioade de raportare, Centrul analizează situația la capitolul prelucrării datelor cu caracter personal stocate în principalele resurse informaționale de stat, în special sub aspectul evoluției statistice. Astfel, în baza informațiilor acumulate de la Agenția Servicii Publice, a fost sistematizată, per instituție, statistica operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal stocate în diverse sisteme informaționale de stat: *Registrul de stat al populației, Registrul bunurilor imobile, Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, Registrul de stat al transporturilor, Registrul unităților de drept*, efectuate în anul 2021, de către utilizatorii: Ministrului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Procuraturii Generale, Autorității Naționale de Integritate, Ministerului Apărării, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat, entități care s-au identificat cu cel mai mare număr de accesări a datelor cu caracter personal efectuate.

Tabelul ce urmează, reflectă informația privind numărul operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal în resursele informaționale de stat menționate, efectuate de către utilizatorii autorizați ai autorităților indicate supra:

Instituția vizată	Numărul de accesări efectuate în sistemele informaționale de stat: RSP, RBI, RST, RSCV, RUD prin intermediul SIA „Acces-Web” și COI			
	2018	2019	2020	2021
	Ministerul Afacerilor Interne	3541231	20887797	11213170
Serviciul de Informații și Securitate	93897	78939	65180	69196
Centrul Național Anticorupție	96017	112235	86891	74493
Procuratura Generală	20109	24611	19985	22405
Serviciul Vamal	28509	25551	12381	14063
Ministerul Apărării	347	2050	1002	503
Autoritatea Națională de Integritate	nu a fost solicitată informația pentru anul 2018	20740	17217	18823
Serviciul Fiscal de Stat		3541231	3535927	3007799

Cifrele consemnate supra denotă numărul exorbitant al operațiunilor de accesare și prelucrare ulterioară a datelor cu caracter personal de către unele entități din cele indicate în tabel.

De menționat că, Centrul nu pune la îndoială necesitatea prelucrării datelor cu caracter personal, inclusiv prin metoda accesării/vizualizării/verificării datelor stocate în diferite resurse informaționale de stat, de către reprezentanții organelor de control și a altor autorități publice, or, prelucrarea datelor cu caracter personal este parte indispensabilă a activității de bază a

acestora care determină utilizarea datelor în scopul exercitării atribuțiilor de serviciu. Totodată, având în vedere constatările Centrului pe parcursul mai multor perioade de raportare, vizând multiple operațiuni de accesare a datelor cu caracter personal efectuate în lipsa scopului și temeiului legal, raportat la numărul exagerat de mare al operațiunilor de accesare, situația la acest capitol nu poate fi omisă din conținutul raportului Centrului.

Astfel, și pe parcursul perioadei de referință, în urma verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal în baza plângerilor sau sesizărilor, Centrul a constatat încălcări ale prevederilor legale în raport cu operațiuni de accesare/vizualizare/extragere a datelor cu caracter personal efectuate abuziv, în lipsa scopului și temeiului legal, de către reprezentanții unora din entitățile vizate supra.

În acest sens, poate fi menționat că, în ultima perioadă, se constată nivelul mult mai ridicat de cunoaștere/percepere a normelor legale și a importanței domeniului protecției datelor cu caracter personal de către reprezentanții organelor de drept. Totodată, statistica operațiunilor de accesare efectuate și circumstanțele constatate urmare a examinării materialelor de control vizând legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal, în cele mai dese cazuri vorba fiind de angajații organelor de poliție, demonstrează că, spre regret, fenomenul multiplelor accesări efectuate în lipsa unui scop bine determinat și a unui temei legal plauzibil (dosar penal/contravențional, material aflat în examinare), precum și în lipsă de cauzalitate dintre persoana ale cărei date au fost accesate și materialul aflat în examinare, continuă, fapt care determină concluzionarea inclusiv a ineficienței/insuficienței măsurilor întreprinse de operatorii vizați întru asigurarea ținerii evidenței eficiente a operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal, stocate în diferite resurse informaționale de stat, efectuate de către utilizatorii autorizați ai acestora.

Mai mult, în contextul legalității accesărilor de date cu caracter personal, urmează a menționa faptul utilizării în continuare a tehnologiei Common Object Interface (COI) la prelucrarea datelor cu caracter personal stocate în diferite resurse informaționale automatizate de stat.

Astfel, problema utilizării COI rămâne una nesoluționată pe deplin până în prezent, în condițiile în care autoritățile statului/organele de control accesează date cu caracter personal, în mare parte, prin intermediul acestei tehnologii, care, în fapt, nu corespunde cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale automatizate și nu asigură identificarea nominală a utilizatorilor care au efectuat operațiuni de accesare a datelor, însă care, au obligația de a justifica scopul și temeiul legal al acestor operațiuni.

Soluționarea problemei în cauză devine și mai stringentă în contextul cifrelor alarmante a accesărilor de date cu caracter personal stocate în resursele informaționale principale de stat, efectuate prin metoda utilizării COI. Astfel, potrivit datelor statistice prezentate de Agenția Servicii Publice, doar pe parcursul anului 2021, de către reprezentanții entităților nominalizate supra, per total, **au fost efectuate prin intermediul tehnologiei COI - 15838456 operațiuni de accesare a datelor.**

Această cifră exorbitantă, în fapt, denotă că circa 96% din totalul operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal efectuate de reprezentanții organelor de control/de drept au fost efectuate prin metoda COI.

În context este de menționat că, pe parcursul mai multor ani de zile, Agenția Servicii Publice a comunicat Centrului că, pentru schimbul de date prin tehnologia COI nu se mai dezvoltă web servicii, făcând trimitere la Legea nr. 142 din 19 iulie 2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitatea, conform căreia, toate serviciile informaționale deținute de participanții la

schimbul de date se accesează obligatoriu prin intermediul platformei de interoperabilitate Mconnect. Însă urmează a fi menționat că, potrivit prevederilor art. 6 alin. (3) al legii precitate, *autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în domeniul activității de supraveghere a entităților din sectorul financiar, al apărării naționale, al securității statului, al menținerii ordinii publice, al contracarării infracționalității, al prevenirii și combaterii corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional sunt exceptate de la obligativitatea de a efectua schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate și de a asigura condițiile tehnice necesare realizării schimbului de date.*

Acest fapt generează și mai mari impedimente în depășirea problemelor stringente care vizează atât utilizarea tehnologiei COI cât și minimizarea la maxim a numărului operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal stocate în resurse informaționale. Astfel, chiar dacă, la etapa elaborării Legii cu privire la schimbul de date și interoperabilitatea, una din sarcinile de bază ale acestui act legislativ era excluderea în totalitate din utilizare a tehnologiei COI, se constată că, până la moment, acest scop nu a fost realizat, problema COI nefiind soluționată.

Subsecvent, în contextul întreprinderii acțiunilor de rigoare în vederea depășirii situației descrise supra, Centrul a intervenit suplimentar în adresa Agenției Servicii Publice, informând inclusiv Viceprim-ministrul pentru digitalizare și Agenția de Guvernare Electronică asupra acestor considerente.

CAPITOLUL VII

VII

AVIZAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

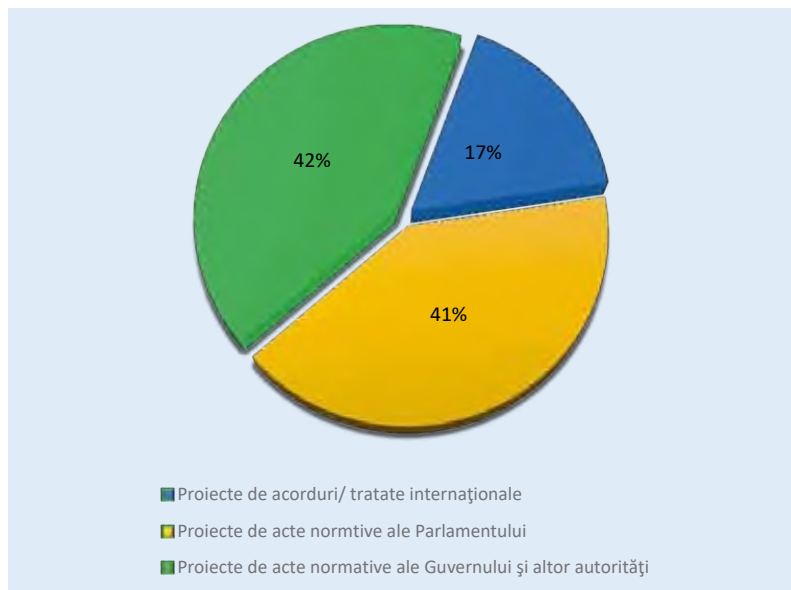
AVIZAREA ȘI ELABORAREA PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

Avizarea actelor normative

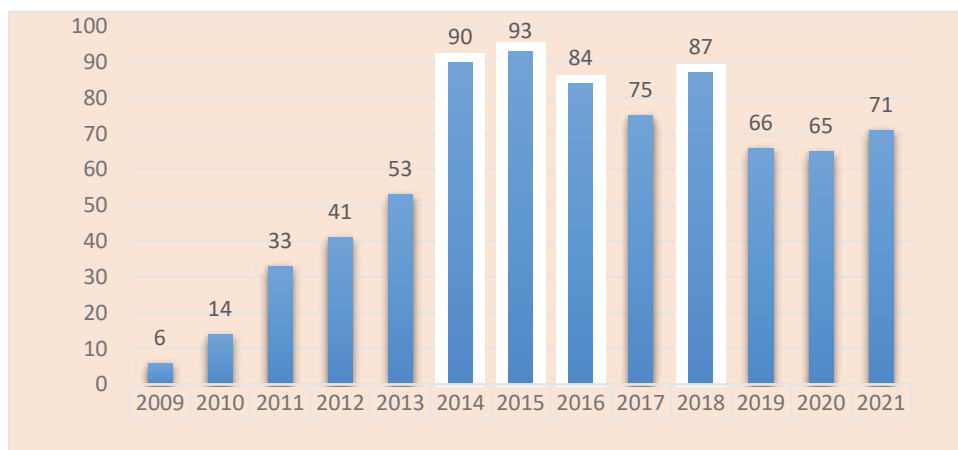
În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pe parcursul anului 2021, în adresa Centrului au parvenit spre avizare **71** de proiecte de acte normative naționale/internaționale sub aspectul protecției drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în privința prelucrării datelor cu caracter personal, dintre care:

- **12** proiecte de acorduri/tratate internaționale;
- **29** proiecte de acte normative de modificarea legilor, codurilor;
- **30** proiecte de acte normative ale Guvernului și altor autorități.

Procentajul avizelor oferite de către Centru pe parcursul anului 2021

Dinamica proiectelor parvenite spre avizare, în perioada 2009-2021

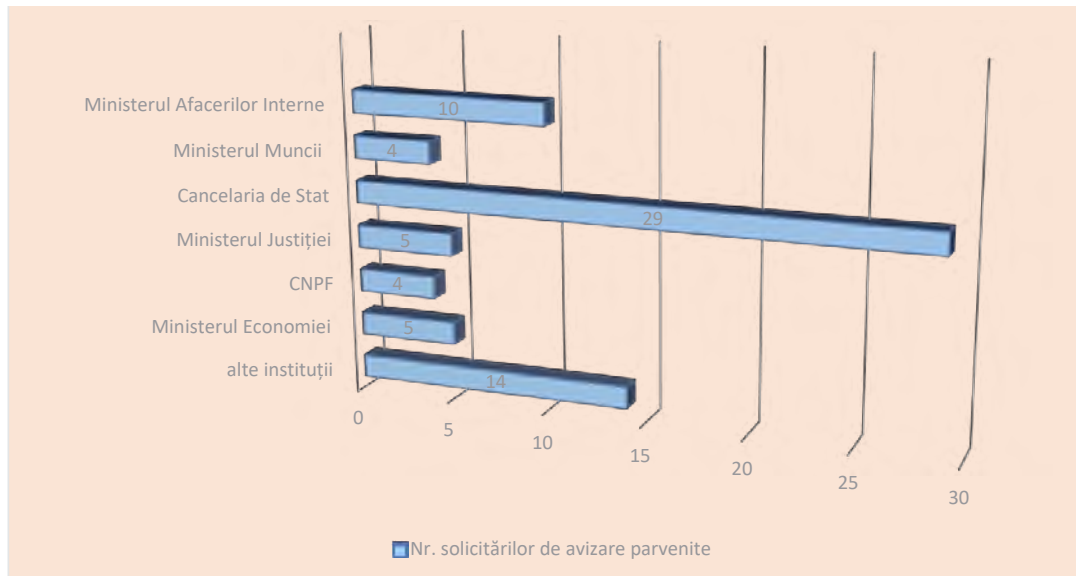
Prin urmare, asupra majorității proiectelor propuse spre avizare, Centrul a intervenit cu propuneri/recomandări întru garantarea respectării drepturilor subiecților de date cu caracter personal.

Cu titlu separat, pentru exemplificare, prezentăm unele dintre cele mai relevante proiecte de acte normative avizate în perioada de referință, după cum urmează:

- *proiectul pentru aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Gestiunea Dosarelor de Expertiză Judiciară”;*
- *proiectul cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”;*
- *proiectul hotărârii Guvernului privind semnarea Acordului de Cooperare între Banca Europeană de Investiții, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția pentru Eficiență Energetică și Unitatea Consolidată Pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii cu privire la asistența tehnică pentru elaborarea și implementarea proiectului „Eficiența Energetică în Republica Moldova”;*
- *proiectul Memorandumului de Înțelegere dintre Serviciul de Securitate Diplomatică al Statelor Unite și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova;*
- *proiectul Acordului între Republica Moldova și Republica Italiană în domeniul securității sociale;*
- *proiectul de Lege privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative;*
- *proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Determinarea dizabilității și capacității de muncă” și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional Automatizat „Determinarea dizabilității și capacității de muncă”;*
- *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;*
- *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții și a Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții;*
- *proiectul de Lege privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcțiile administrative din organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative;*
- *proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă.*

Numărul de solicitări de avizare, per entitate, parvenite în adresa Centrului pe parcursul anului 2021

Urmare a examinării proiectelor de acte normative Centrul a propus includerea în textul acestora a unor prevederi care să statueze:

- garanții în vederea neadmiterii încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal;
- obligația părților de a lua măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva acțiunilor ilicite, precum și menite să asigure un nivel adecvat de securitate și confidențialitate în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrări și caracterul datelor prelucrate;
- obligația părților de a analiza necesitatea/caracterul adecvat al datelor cu caracter personal în raport cu scopul pentru care sunt prelucrate/transmise datele, inclusiv condițiile și termenele de stocare și de distrugere a datelor în cazul atingerii scopurilor;
- garanții privind protecția drepturilor subiectului datelor cu caracter personal, inclusiv în cazul datelor destinate transmiterii transfrontaliere.

La fel, în contextul avizării actelor normative, urmează a menționa că, încă pe parcursul anului 2020, Centrul a avizat proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, prin care s-a propus, inclusiv, modificarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în speță a art. 23, 24 și 25, prin care se intenționa substituirea obligativității notificării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal cu alte proceduri, cum ar fi: evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal, consultarea prealabilă, desemnarea responsabilului de protecția datelor. Astfel, analizând prin prisma considerentelor expuse în Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (GDPR), care consemnează raționamentele privind necesitatea abrogării obligației de notificare privind prelucrarea datelor cu caracter personal și înlocuirea acesteia cu anumite proceduri și mecanisme eficiente, Centrul a apreciat propunerea înaintată ca fiind oportună.

Totodată, având în vedere că modificările propuse de autorul proiectului nu acopereau toate procedurile care urmează a fi implementate de operator și persoana împuternicită, urmare a excluderii notificării, Centrul a venit cu un șir de propuneri de îmbunătățire a proiectului.

Astfel, pe parcursul anului 2021, analizând proiectul menționat supra în procesul de avizare suplimentară, s-a reținut că propunerile Centrului, în mare parte, nu au fost luate în considerare, din care motiv, Centrul a înaintat repetat argumentele de rigoare asupra proiectului.

Urmare, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*inițiativă legislativă nr. 199 din 24 august 2021*), a fost votat în lectură finală de Parlamentul Republicii Moldova la 11 noiembrie 2021, fiind adoptată Legea nr. 175/2021, care a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 10 decembrie 2021, cu intrarea în vigoare din 10 ianuarie 2022.

În context este de menționat faptul că, chiar dacă modificările operate prin Legea 175/2021 asupra prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal erau în esență necesare și așteptate atât de către Centru cât și de către societatea civilă, **aceste modificări nu răspund tuturor cerințelor necesar a fi implementate și nu asigură efectiv ajustarea cadrului legal național la prevederile europene din domeniul protecției datelor cu caracter personal.**

Or, prin modificările aduse, au fost soluționate doar unele aspecte importante pentru domeniu, cum ar fi – excluderea procedurii de notificare la Centru a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal și de înregistrare în calitate de operatori de date cu caracter personal; modificarea procedurii vizând transmiterea transfrontalieră și libera circulație a datelor cu caracter personal. În rest, problemele aferente legislației naționale din domeniu rămân a fi nesoluționate, în special în partea ce ține de aplicarea la modul practic a prevederilor legale de către actorii implicați în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, chiar și cu modificările operate recent, este învechită și trebuie abrogată în totalitate, deoarece aceasta nu garantează businessului condiții suficiente pentru dezvoltare, inclusiv nu creează premise privind asigurarea conformității prelucrării datelor.

Spre exemplu, doar sub aspectul obligației operatorilor de date cu caracter personal de a asigura securitatea datelor cu caracter personal prelucrate, obligație statuată la art. 30 al Legii 133/2011, alin. (4) din articolul dat, care prevedea că Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal se stabilesc de Guvern – a fost abrogat, fapt care a determinat inaplicabilitatea/caducitatea Hotărârii de Guvern nr. 1123/2010 – unicul act normativ care stabilea cerințe/criterii necesar a fi implementate/respectate pentru asigurarea securității datelor la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, fără a fi introduse careva noi reglementări în acest sens. Astfel, în prezent, pe de o parte operatorii de date/persoanele împuternicite de către operatori nu dispun de nici o orientare vizând măsurile necesar a fi implementate în vederea asigurării securității datelor cu caracter personal și neadmiterii producerii incidentelor de securitate la prelucrarea datelor și, pe de altă parte, Centrul nu dispune de reguli/cerințe clare de care urmează să se ghideze în cazul necesității examinării cazurilor aferente securității datelor. Astfel, fiind sesizat asupra neasigurării securității datelor cu caracter personal (incident de securitate manifestat, spre exemplu, prin scurgerea unor informații care consemnează date cu caracter personal din sisteme de evidență automatizate sau neautomatizate), Centrul nu are careva pârghii/reglementări pentru a determina și a imputa cu certitudine norma/cerința exhaustivă care a fost încălcată/nu a fost respectată, considerente care sunt stringente în vederea asigurării verificării obiective a materialelor aflate în examinarea Centrului.

Prin urmare, este necesar, în mod imperativ, a fi readuse pe agenda de lucru a Parlamentului Republicii Moldova proiectele de legi privind protecția datelor cu caracter personal și privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, întrucât acestea vor asigura implementarea unui cadru legal complex și nefragmentat, cu înglobarea tuturor regulilor și abordărilor statuate în prezent de reglementările europene din domeniu.

Activitatea de elaborare a proiectelor de acte normative

Pe parcursul anului 2021, **Centrul a continuat activitatea de ajustare și promovare a proiectelor de legi privind protecția datelor cu caracter personal și privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, proiecte extrem de necesare pentru asigurarea conformării legislației naționale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la regulile și cerințele comunității europene de protecție a datelor.**

Or, neconcordanța între cadrul legal național din domeniul protecției datelor cu caracter personal și reglementările existente la nivel european, și anume, Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE și Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului, generează o multitudine de deficiențe și impedimente atât în ceea ce privește dezvoltarea domeniului la nivel național, cât și implementarea corectă și fără echivoc a cerințelor aferente prelucrării datelor cu caracter personal.

De menționat că Republica Moldova înregistrează în prezent o deficiență majoră de reglementări care să rezoneze cu reglementările dreptului comunitar european în materie de protecție a datelor cu caracter personal și care să ofere o protecție sigură persoanelor în privința prelucrării datelor cu caracter personal și respectării dreptului la inviolabilitatea vieții private. În acest sens, este necesar ca Republica Moldova să-și armonizeze cadrul juridic intern la prevederile internaționale privind protecția datelor cu caracter personal, și anume la prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 și Directivei (UE) 2016/680.

Această armonizare legislativă este necesară pentru a asigura linia de ascensiune a protecției datelor cu caracter personal, cât și pentru a asigura în continuare o respectare autentică a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, dar și un teritoriu securizat juridic pentru operatorii de date cu caracter personal.

Mai mult, la capitolul ajustării cadrului legal național la reglementările europene din domeniul protecției datelor și a fortificării Autorității naționale de protecție a datelor cu caracter personal **statul nostru înregistrează restanțe** în raport cu realizarea acestor angajamente asumate de Republica Moldova prin Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

În contextul celor expuse supra, proiectele de legi elaborate anterior de Centru, au fost votate de Parlamentul Republicii Moldova, la 30 noiembrie 2018, în primă lectură.

Ulterior, în vederea definitivării pentru lectura a doua a proiectelor menționate supra, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova a creat Grupul de lucru inter-instituțional pentru analiza suplimentară în vederea definitivării proiectelor vizate. În cadrul acestei inițiative, din partea sectorului privat (Asociația Businessului European,

Asociația Camera de Comerț Americană din Moldova, Asociația Băncilor din Moldova, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC), a Agenției de Guvernare Electronică, precum și din partea experților independenți contractați, au fost înaintate un șir de comentarii și propuneri de ajustare a acestor proiecte, care au urmărit o transpunere fidelă și completă a reglementărilor UE privind protecția datelor cu caracter personal, propuneri care au fost analizate și luate în considerare de către Centru, în calitate de autor al proiectelor.

Mai mult, pe parcursul anului 2021, în cadrul proiectului UE *“Sprijin pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de Asociere și îmbunătățirea procesului de aproximare legală”*, a fost efectuată analiza proiectelor de legi privind protecția datelor cu caracter personal și privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, cu amendamentele propuse după aprobarea în prima lectură de către Parlamentul Republicii Moldova a acestor proiecte. Analiza, a fost efectuată de experți europeni în domeniu, fiind totodată organizate ședințe de lucru în cadrul cărora au fost discutate suplimentar aceste proiecte de legi cu reprezentanții Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova și societatea civilă.

De menționat că adoptarea noilor reglementări la nivel național pe domeniul protecției datelor cu caracter personal va contribui la realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană și, eventual, de recunoaștere a nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova, care va genera un spectru larg de beneficii, printre care: sporirea credibilității statului, consolidarea strategiei economice, dezvoltarea mediului de afaceri, atragerea investițiilor, etc.

CAPITOLUL VIII

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

VIII

Fortificarea colaborării internaționale în anul 2021 s-a materializat prin participarea activă a reprezentanților Centrului la ședințele plene din cadrul Comitetului European de Protecția Datelor (EDPB) și ale Consiliului Europei. Este de menționat că Republica Moldova, din anul 2017, deține calitatea de membru observator în cadrul EDPB.

Condițiile pandemice au impus regulile sale în ceea ce privește posibilitatea organizării evenimentelor la nivel european cu prezența fizică, respectiv, și în anul 2021, întâlnirile și ședințele internaționale, în cea mai mare parte, nu au putut fi organizate în formatul în care aveau loc anterior pandemiei provocate de virusul COVID-19. Astfel, evenimentele care nu au fost anulate, au fost desfășurate în regim on-line.

- **Ședințele plene ale Comitetului European pentru Protecția Datelor**

Pe parcursul anului 2021, conducerea Centrului a participat la 9 ședințe plenare în format online și una cu prezența fizică – ultima având loc pe data de 18 noiembrie 2021, la Brussels, Belgia.

În cadrul Plenarelor Comitetului European pentru Protecția Datelor, au fost adoptate un șir de documente, de o importanță majoră pentru domeniul protecției datelor cu caracter personal și nu doar, printre care:

- Ghidul nr. 1/2020 privind vehicule conectate;
- Ghidul nr. 2/2021 privind asistența vocală virtuală;
- Opinia Comună a EDPB și EDPS nr. 1/2021 privind Implementarea Deciziei Comune a Comisiei Europene cu privire la clauzele standardelor contractuale între operator și persoana împuternicită de operator;
- Opinie comună nr. 2/2021 a EDPB și EDPS a Decizie de Implementare a Comisiei Europene referitoare la clauzele contractuale standard pentru transfer în state terțe;
- Opinia nr. 15/2021 privind proiectul Deciziei Comisiei Europene de recunoaștere a unui nivel adecvat de protecție în Marea Britanie, în temeiul Directivei 680/2016;
- Opinia comună a EDPB și EDPS nr.5/2021 cu referire la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (Actul privind inteligența artificială);
- Recomandările nr. 1/2020 privind măsurile suplimentare de transfer pentru asigurarea conformității cu nivelul european de protecție a datelor;
- Avizul 32/2021 referitor la Proiectul de decizie de punere în aplicare a Comisiei Europene în temeiul Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția adecvată a datelor cu caracter personal în Republica Coreea;
- Ghidului nr. 10/2020 privind restricțiile prevăzute de art. 23 din Regulamentul General privind Protecția Datelor.

Importanța ședințelor menționate se conturează prin încercarea de a elabora mecanisme de cooperare internațională pentru a facilita asigurarea aplicării efective a legislației privind protecția datelor cu caracter personal, acordarea de asistență internațională reciprocă în asigurarea aplicării legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal, inclusiv prin notificare, asistență în investigații și schimb de informații, sub rezerva unor garanții adecvate pentru protecția datelor cu caracter personal și a altor drepturi și libertăți fundamentale.

- **Ședințele plenare în cadrul Consiliului Europei**

Comitetului Consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (Convenția 108)

Pe parcursul anului 2021, conducerea Centrului a participat la 2 ședințe ale Biroului Comitetului Convenției 108 și la 2 ședințe ale Comitetului Consultativ a Convenției 108. Urmare a situației epidemiologice la nivel global, toate ședințele au avut loc on-line.

În cadrul ședințelor s-a discutat un spectru larg de tematici, cum ar fi: activitatea privind viitorul mecanism de evaluare și urmărire în temeiul Convenției 108+, identitatea digitală, schimburi interstatale de date pentru combaterea spălării banilor/combaterii finanțării terorismului și în scopuri fiscale, interpretarea articolului 11 din Convenția modernizată 108, clauzele contractuale în contextul fluxurilor de date transfrontaliere, făcându-se schimb de păreri cu experți care lucrează la aceste subiecte.

În cadrul ședințelor au fost aprobate documente, avize, orientări, recomandări etc., precum:

- Orientări privind recunoașterea facială;
  - Orientări privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către și pentru campanii electorale;
  - Aviz cu privire la recomandarea 2185 (2020) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei „*Inteligența artificială în domeniul sănătății: provocări medicale, juridice și etice*”;
  - Avizul Biroului cu privire la proiectul de recomandare a Comitetului de Miniștri către statele membre privind comunicarea electorală și mediatizarea campaniilor electorale
- **Implementarea prevederilor Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană**

La 12 octombrie 2021, în format mixt, a avut loc cea de-a 7-a reuniune a Subcomitetului RM-UE pentru Libertate, Securitate și Justiție, cu participarea prin videoconferință a reprezentanților Delegației UE în Republica Moldova. În cadrul ședinței de lucru, reprezentanții Centrului au prezentat principalele realizări ce se referă la protecția datelor cu caracter personal pentru perioada de raportare.

Subiectele puse în discuție în cadrul evenimentului s-au referit la reforma sectorului justiției, prevenirea și lupta împotriva corupției, prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, protecția datelor cu caracter personal, prevenirea și lupta împotriva crimei organizate și altor activități ilegale.

Dialogul Republica Moldova - Uniunea Europeană este o platformă de interacțiune cu reprezentanții UE în scopul monitorizării evoluțiilor înregistrate de autoritățile naționale care derivă din angajamentele asumate în urma semnării Acordului de Asociere RM - UE.

Drept reaminte la acest capitol urmează a reitiera că, până în prezent, în legislația națională nu a fost transpus Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE și Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului.

De asemenea, nu a fost semnat de către Republica Moldova, Protocolul nr. 223 de amendare a Convenției nr. 108 pentru protecția persoanelor privind prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. Necesitatea semnării Protocolului nr. 223 de către Republica Moldova rezultă și din prevederile art. 13 ale Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și CEEA și statele membre ale acestora, pe de altă parte, potrivit cărora părțile au convenit să coopereze în vederea asigurării unui nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal în conformitate cu instrumentele juridice și cu standardele internaționale ale UE și ale Consiliului Europei.

• Cooperarea cu agențiile Uniunii Europene

În conformitate cu prevederile stipulate la articolul 19 alin. (2) din Acordul de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, potrivit căruia ofițerul de protecție a datelor Eurojust și Autoritatea de protecție a datelor din Republica Moldova își vor raporta reciproc, minim o dată în an, asupra implementării prevederilor acordului menționat supra, Centrul a prezentat către Eurojust informația privind activitatea sa, privind implementarea prevederilor legale în materie de protecție a datelor cu caracter personal, cât și privind colaborarea interinstituțională cu Procuratura Generală pe aspectele aferente acordului indicat.

Menționăm că cooperarea cu Eurojust reprezintă un punct-cheie în dezvoltarea raporturilor de asistență juridică internațională în materie penală, în concordanță cu standardele europene, precum și în dezideratul vectorului de integrare europeană a Republicii Moldova.

• Cooperarea cu Autoritățile Europene de Protecție a Datelor

La 18 noiembrie 2021, Centrul și Biroul Comisarului pentru Informații și Protecția Datelor din Malta, au semnat un Acord de colaborare în domeniul protecției datelor cu caracter personal, în cadrul Sesiunii Plenare a Comitetului European pentru Protecția Datelor, care a avut loc în Brussels, Belgia.

Acordul prevede dezvoltarea relațiilor de cooperare între cele două instituții pe aspectul obținerii unor progrese constante în domeniul protecției datelor, precum și promovarea bunelor practici care vor crea condiții favorabile pentru asigurarea protecției eficiente a datelor cu caracter personal ale cetățenilor Republicii Malta și Republicii Moldova.

Un alt aspect important, este faptul că, pe parcursul anului 2021, Centrul a solicitat opinia și experiența mai multor Autorități de Protecție a Datelor (APD) din țările membre ale Uniunii Europene, cum ar fi cele din: România, Austria, Belgia, Bulgaria, Italia, Franța, Germania, Grecia, Spania, Portugalia, Olanda, Malta, privind interpretarea și transpunerea corectă în legislația națională a articolului 85, paragraful 1 și 2 din *Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE*, în contextul examinării suplimentare a proiectelor de legi elaborate de Centru în vederea ajustării legislației naționale la noile reglementări europene pe domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Totodată, ținând cont de experiența vastă a APD-ilor din UE în domeniul de activitate, precum și în scopul alinierii activităților Centrului cu practicile țărilor UE, a fost solicitată opinia acestora în legătură cu prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal manifestată prin efectuarea, pe ascuns, cu ajutorul telefonului mobil, a înregistrărilor audio/video a conversațiilor. Informația recepționată de la APD-uri la tematica expusă a fost sistematizată în vederea studierii bunelor practici și implementării acestora la nivel național.

În concluzie, menționăm că suportul consultativ acordat de APD-uri este unul necesar și de o utilitate considerabilă pentru activitatea Centrului, oferind posibilitatea aplicării informației recepționate în vederea examinării juste a dosarelor și adresărilor parvenite în adresa Autorității naționale de protecție a datelor.

• Proiecte internaționale

Proiect
TAIEX
obținut

Pe parcursul anului 2021, Centru a aplicat și a beneficiat de suport din partea proiectului **TAIEX – Instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații** în organizarea atelierelor de lucru și a conferințelor naționale pentru sectorul public, și anume:

✓ **"Prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal în domeniul sănătății publice în contextul unor eventuale provocări la nivel global! (pandemia COVID – 19)".**

În perioada 26-28 ianuarie 2021, Centrul în colaborare cu proiectul UE TAIEX a organizat atelierul de lucru cu tematica **"Prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal în domeniul sănătății publice în contextul unor eventuale provocări la nivel global! (pandemia COVID – 19)".** Scopul atelierului de lucru a fost de a consolida și a spori abilitățile reprezentanților din domeniul sănătății publice cu privire la eventualele provocări care pot apărea la nivel global (în contextul pandemiei de COVID – 19), respectând totodată drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice la protecția datelor cu caracter personal, atunci când prelucrarea este necesară din motive de interes public în domeniul sănătății publice. Evenimentul a fost organizat pentru reprezentanții din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, precum și instituțiilor medicale, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției. Reieșind din situația la nivel global a pandemiei SARS- COV – 2, evenimentul a avut loc on-line. Atelierul a fost moderat de experți în protecția datelor cu caracter personal din Croația, Slovacia și reprezentanți din cadrul CNPDCP și a fost organizat pentru trei regiuni ale țării: centru, nord și sud. În cadrul evenimentului au participat aproximativ 200 de persoane

✓ **"Impactul noilor tehnologii, cauzat de pandemia COVID-19, asupra protecției datelor cu caracter personal în sectorul public"**

La 7 iulie 2021, Centrul a beneficiat de suportul proiectului UE TAIEX în organizarea conferinței naționale cu tematica **"Impactul noilor tehnologii, cauzat de pandemia COVID-19, asupra protecției datelor cu caracter personal în sectorul public"**. Scopul evenimentului a fost prezentarea aspectelor impactului tehnologiilor asupra domeniului protecției datelor cu caracter personal. Evenimentul dat a servit drept prilej pentru schimb de experiență și bune practici privind sensibilizarea și informarea sectorului public despre securitatea cibernetică și impactul noilor tehnologii, cauzat de pandemia COVID-19, asupra protecției datelor cu caracter personal.

Conferința națională a fost moderată de experți în protecția datelor cu caracter personal din Italia, Letonia și Lituania. Printre subiectele abordate de experți au fost: provocările actuale privind protecția datelor cu caracter personal pentru sectorul public (experiența UE); cerințele legislației privind protecția datelor la nivel internațional; diferența dintre confidențialitatea datelor cu caracter personal și securitatea datelor cu caracter personal; pașii întreprinși de către instituțiile publice pentru a proteja cetățenii de încălcarea regulilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, notificări privind încălcarea datelor; obligativitatea caracterului secret a datelor cu caracter personal; cadrul național de guvernare a securității cibernetice (Directiva NIS), precum și prezentarea generală a incidentelor de securitate cibernetică care au impact asupra datelor cu caracter personal. În cadrul evenimentului au participat circa 70 de reprezentanți ai sectorului public.

✓ **"Transferuri transfrontaliere - Provocări ale transferului transfrontalier de date din perspectiva Convenției 108 + și GDPR în contextul pandemiei COVID - 19"**

În luna septembrie 2021, Centrul a aplicat și a obținut suport din partea proiectului UE TAIEX în organizarea conferinței naționale **"Transferuri transfrontaliere - Provocări ale transferului**

transfrontalier de date din perspectiva Convenției 108 + și GDPR în contextul pandemiei COVID - 19. În contextul globalizării, al intensificării necesităților schimbului de informații prin variile mijloace puse la dispoziție de tehnologia actuală, precum și evoluțiile tehnologice rapide utilizate pe scară largă, atât de statele UE cât și de restul țărilor, se subliniază necesitatea stringentă de o protecție solidă a datelor cu caracter personal. Prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, care permite transmiterea unui volum mare de date într-un interval de timp relativ scurt peste frontierele naționale, a făcut necesară luarea în considerare a asigurării confidențialității și securității datelor cu caracter personal. Transferul transfrontalier al datelor cu caracter personal necesită a fi reglementat de instrumente noi, menite de a facilita circulația internațională a datelor, cu garanția respectării drepturilor fundamentale ale subiecților de date. Scopul conferinței este de a prezenta informații, exemple de bune practici și soluții inovatoare privind sensibilizarea și informarea sectorului public despre provocările transferului transfrontalier de date în contextul pandemiei COVID-19. Data propusă pentru organizarea evenimentului este 28 ianuarie 2022, Ziua Europeană a Protecției Datelor, eveniment celebrat de toate statele membre ale Consiliului Europei.

CAPITOLUL IX

ACTIVITĂȚI DE SENSIBILIZARE
ȘI INSTRUIRE

În perioada de raportare, pandemia COVID-19 a avut un impact semnificativ asupra activității de sensibilizare și instruire, influențând atât asupra numărului activităților desfășurate cât și asupra modalității de desfășurare a evenimentelor organizate. Astfel, și în anul 2021, cea mai mare parte din activitățile de instruire și sensibilizare organizate de/sau în colaborare cu Centrul, au fost desfășurate în format on-line.

Ațiuni de sensibilizare

Principalele activități de informare și sensibilizare a societății asupra importanței domeniului protecției datelor cu caracter personal desfășurate de Centru pe parcursul perioadei de raportare au fost:

- La data de 28 ianuarie, în contextul marcării Zilei protecției datelor, a fost organizată acțiunea stradală – *”Protejează datele cu caracter personal”*. Astfel, mai mulți angajați ai Centrului au distribuit trecătorilor, în preajma Scurului Catedralei, materiale informative privind importanța protecției datelor personale și cunoașterii drepturilor subiecților de date.

- La data de 10 iulie - ziua când Centrul celebrează înființarea instituției în calitate de autoritate publică autonomă și independentă care are drept scop respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private, cu care prilej, reprezentanții Centrului au organizat o altă acțiune de sensibilizare a publicului larg cu privire la importanța domeniului și necesitatea asigurării protecției datelor cu caracter personal.

- La data de 19 noiembrie, în preajma Consiliului Raional Ialoveni, a fost desfășurată acțiunea stradală – *”Protejează datele cu caracter personal”*. Publicul țintă – locuitorii raionului Ialoveni, au fost sensibilizați cu privire la importanța protecției datelor cu caracter personal.

Scopul acestor acțiuni a fost de a educa, motiva și încuraja cetățenii Republicii Moldova să acorde o atenție sporită protecției datelor cu caracter personal ce îi vizează.

La fel, pe parcursul anului 2021, au fost elaborate și publicate pe pagina web a Centrului www.datepersonale.md – 68 de comunicate, articole și anunțuri. Totodată, în perioada de referință Centrul a elaborat și publicat buletine informative, vizând inclusiv informații statistice despre activitatea Centrului, precum și informații utile și actuale la nivel național și internațional la capitolul protecției datelor cu caracter personal.

Activități de instruire

În perioada de raportare, reprezentanții Centrului au organizat 16 instruirii la care au fost prezenți circa 1640 de participanți din municipiul Chișinău și din raioanele Republicii Moldova.

În pofda situației pandemice la nivel național, pe parcursul anului 2021, Centrul a înregistrat evoluție la capitolul activități de instruire. Au fost continuate șirul de instruirii organizate atât pentru reprezentanții instituțiilor publice centrale, locale cât și pentru reprezentanții instituțiilor private, instituțiilor de învățământ superior, organizațiilor non-guvernamentale, aceste activități având drept scop de a consolida capacitățile reprezentanților acestor entități prin familiarizarea și sensibilizarea cu domeniul protecției datelor cu caracter personal. Subiectele abordate în cadrul instruirilor au vizat: definirea datelor cu caracter personal; temeuri legale de prelucrare a datelor cu caracter personal; realizarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal, măsuri privind asigurarea confidențialității și securității datelor cu caracter personal, filmarea și transmiterea online a ședințelor consiliilor locale; aprobarea politicii de securitate și a instrucțiunilor privind gestionarea sistemelor de evidență care consemnează date cu caracter personal etc.

Printre activitățile de instruire desfășurate în anul 2021, pot fi menționate următoarele:

- La data de 17, 18 și 19 februarie, Centrul a instruit autoritățile publice locale din nordul, centrul și sudul Republicii Moldova. Instruirea a avut loc online și au participat circa 300 de reprezentanți ai autorităților publice locale (primari, consilieri, secretari).
- La data de 17 februarie, Centrul a instruit angajații Serviciului Fiscal de Stat în domeniul protecției datelor cu caracter personal. La eveniment au participat 400 de persoane.
- La începutul lunii martie, studenții Facultății de Drept de la Universitatea de Stat din Moldova au fost familiarizați cu misiunea Centrului. Evenimentul a avut loc online și au fost prezenți peste 50 de studenți.

- La data de 11 martie, Centrul a oferit un curs de instruire pentru 50 de avocați din Republica Moldova. Instruirea a fost desfășurată în cadrul întâlnirii online a organizației HELP a Consiliului Europei.

- La data de 16 martie, Centrul a oferit un curs de instruire, în domeniul protecției datelor cu caracter personal angajaților Companiei Naționale pentru Asigurări în Medicină, la solicitarea instituției. La eveniment au participat circa 100 de persoane.

- La data de 30 martie, Centrul a instruit Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova. Instruirea a avut loc online la solicitarea Secretariatului Parlamentului la care au participat 51 de angajați.
- La data de 1 iulie, la solicitarea AmCham Moldova, Centrul a oferit, un webinar privind prelucrarea datelor cu caracter personal prin intermediul mijloacelor de supraveghere video. La webinar au participat circa 40 de membri ai AmCham Moldova.
- La data de 6 septembrie, Centrul a instruit online aproximativ 30 de angajați ai Administrației Naționale a Penitenciarelor.
- La data de 07 octombrie, la inițiativa Centrului, a fost organizată instruirea în cadrul Consiliului Raional Căușeni. La eveniment au participat circa 40 de persoane.

- La data de 05 noiembrie, la inițiativa Centrului, a fost organizată instruirea în cadrul Consiliului Raional Râșcani. La eveniment au participat circa 60 de persoane.

- La data de 11 noiembrie, la inițiativa Centrului, a fost organizată instruirea în cadrul Consiliului Raional Fălești, la care au fost prezenți aproximativ 55 de persoane.

- La data de 19 noiembrie, la inițiativa Centrului, a fost organizată instruirea în cadrul Consiliului Raional Briceni, la eveniment participând circa 50 de persoane.
- La data de 26 noiembrie, la inițiativa Centrului, a fost organizată instruirea în cadrul Consiliului Raional Glodeni. La eveniment au participat circa 50 de persoane.
- La data de 3 decembrie, la inițiativa Centrului, a fost organizată instruirea în cadrul Consiliului Raional Cahul. La eveniment au participat circa 50 de persoane.

CAPITOLUL X

ACTIVITATEA MANAGERIALĂ A CENTRULUI

X

ACTIVITATEA MANAGERIALĂ A CENTRULUI

Managementul resurselor umane

Performanța și eficacitatea Centrului este direct dependentă de succesele angajaților săi, de cunoștințele și profesionalismul lor. În același timp, realizările și reușitele angajaților depind de asigurarea unui management cu o abordare strategică de gestionare eficientă a personalului, de crearea condițiilor adecvate pentru buna desfășurare a activității, inclusiv prin prisma siguranței profesionale și personale.

Prin Legea nr. 182/2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, personalului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, a fost aprobată structura autorității, fiind constituită din 8 subdiviziuni structurale, precum și efectivul-limită al autorității, în mărime de 45 de unități, care sunt distribuite în felul următor:

- 2 funcții de demnitate publică (director și director adjunct);
- 42 funcții publice, inclusiv 11 funcții publice de conducere și 31 funcții publice de execuție;
- 1 funcție auxiliară (conducător auto).

La începutul anului 2021, în cadrul Centrului activau efectiv 37 de angajați. Pe parcursul anului 2021 au demisionat 13 salariați, totodată fiind angajate alte 14 persoane. La sfârșitul anului de raportare, din 45 de unități aprobate, în cadrul Centrului activau 40 de persoane, gradul de ocupare a funcțiilor fiind de aproximativ 89%.

În anul 2021 se păstrează vârsta medie a angajaților Centrului - de 36 de ani.

În domeniul resurselor umane, Autoritatea națională de protecție a datelor cu caracter personal aplică o politică de egalitate a șanselor între bărbați și femei. Totuși, se constată o prevalare a angajaților de sex feminin vizavi de cei de sex masculin. Ponderea femeilor este mai mare decât cea a bărbaților, atât la ocuparea funcțiilor de execuție, cât și la cele de conducere.

Ca și în anii precedenți, în structura pe vârste, se menține cea mai mare pondere a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 35-45 ani (37,5% din total) și cele cu vârsta de 25-35 ani (32,5% din total).

În contextul celor expuse supra, în tabelul de mai jos putem vizualiza ponderea angajaților Centrului pe categorii de vârstă și gen la ocuparea funcțiilor de demnitate publică, de conducere și de execuție.

Personalul Centrului pe categorii de vârstă și de gen

Anul 2021	Total efectiv persoane		Funcțiile de demnitate publică		Funcție publică de conducere		Funcție publică de execuție		Personal auxiliar	
	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați
Numărul de persoane	23	17	1	1	8	2	14	13	-	1
• < 25 ani	2	3	-	-	-	-	2	3	-	-
• 25-35 ani	7	6	-	-	-	-	7	6	-	-
• 35-45 ani	11	4	1	-	5	2	5	2	-	-
• 45-55 ani	2	2	-	1	2	-	-	1	-	-
• 55-63 ani	1	1	-	-	1	-	-	1	-	-
• 63 ani <	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1

În anul de raportare se menține în creștere și gradul de ocupare a funcțiilor/posturilor în cadrul Centrului, fiind mai mare cu aproximativ 11 puncte procentuale față de nivelul înregistrat în anul precedent.

Gradul de ocupare cu personal în perioada 2018-2021

Anul	Unități aprobate	Efectiv, angajați	Ponderea, %
2018	45	32	71
2019	45	33	73
2020	45	35	78
2021	45	40	89

Politica de recrutare a Centrului:

Pentru asigurarea unei activități eficiente și profesionale în cadrul Centrului, pe parcursul anului 2021, s-au organizat și desfășurat 5 concursuri pentru suplinirea a 13 funcții publice vacante, la care au fost depuse 91 de dosare ale candidaților, aproximativ de 3 ori mai multe decât în anul 2020. Trebuie de menționat că, 2 concursuri au fost prelungite, unul fiind inițiat în anul 2017, pentru funcția de auditor intern, iar celălalt, pentru funcția de controlor de stat în Direcția conformitate, inițiat la finele anului 2020.

Concursurile au fost petrecute în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la ocuparea funcțiilor publice vacante prin concurs, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009.

În scopul asigurării transparenței procesului de organizare a concursului, pe pagina web a instituției (www.datepersonale.md) și pe cea guvernamentală (www.cariere.gov.md) au fost plasate informațiile cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor.

În rezultatul concursurilor petrecute, au fost angajate 13 persoane, dintre care 8 fiind funcționari publici debutanți. Pe parcursul anului de raportare 2 funcționari publici debutanți au fost confirmați în funcțiile publice, obținând calificativul „bine” la evaluarea activității petrecute la

finalizarea perioadei de probă, totodată fiindu-le conferit și gradul de calificare „consilier de clasa a III-a”. Ceilalți 6 funcționari publici debutanți urmează a fi confirmați în funcțiile publice deținute în primul semestru al anului 2022.

O reușită în sensul suplinirii funcțiilor publice vacante, este considerată angajarea în cadrul Centrului a auditorului intern, funcție, care începând cu anul 2017 și până în luna martie 2021, a fost în permanență expusă la concurs.

În anul de referință, în condițiile expirării mandatului de director, la 23 decembrie 2021, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 224, a fost numit în funcție noul director al Centrului.

Fluctuația de personal:

Fenomenul fluctuației prezintă o serie de dezavantaje, cum ar fi: costuri adiționale legate de recrutare; întreruperi și stagnări ale procesului de activitate al instituției; risc de pierdere a memoriei instituționale; investiție zadarnică în dezvoltarea și formarea profesională a personalului; dificultăți în atragerea de personal nou. Nu în ultimul rând, urmează a remarca și procedura de selectare și angajare a personalului, procedură care, în cazul Centrului, este una anevoioasă și complicată din motivul lipsei specialiștilor calificați și cu experiență în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În anul 2021, rata fluctuației personalului în cadrul Centrului a constituit 33%, fiind de 2 ori mai mare decât cea înregistrată în anul 2020 (17%).

De menționat că **fluctuația personalului cu sarcini și atribuții de control din cadrul Centrului a crescut semnificativ** în acest an, astfel **înregistrând o pondere de 85% din numărul total de demisionați (11 controlori)**.

Motivul de bază care determină fluctuația personalului în cadrul Centrului o constituie nivelul de salarizare irelevant în raport cu complexitatea și volumul activităților desfășurate în contextul verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal.

Mai mult, este de menționat nivelul discriminatoriu al salarizării funcționarilor Centrului în raport cu cel prevăzut pentru alte organe de control cu statut similar și care, ținând cont de specificul activității desfășurate ce prezumă indubitabil prelucrarea datelor cu caracter personal, sunt supuse verificării legalității prelucrării datelor de către Centru. În acest sens, pot fi indicate spre exemplu următoarele entități: Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, organele procuraturii, Centrul Național Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul prevenirea și combaterea spălării banilor etc.

În contextul fenomenului acut al fluctuației de personal în cadrul Centrului, se observă sporirea esențială a ponderii personalului cu vechimea în muncă între 1 și 2 ani (54%), ceea ce generează riscul de pierdere a memoriei instituționale și influențează negativ ponderea calității muncii.

Mai mult ca atât, pe parcursul anilor se constată faptul că, **după investirea considerabilă în buna pregătire profesională a angajaților, în ridicarea nivelului cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor de muncă necesare, în special în domeniul de competență, angajații decid să plece în alte autorități publice pentru un pachet salarial mai atractiv**. Drept exemplu, 7 dintre foștii angajați ai Centrului care aveau statut și atribuții de controlor, activează în prezent în cadrul altor instituții publice mult mai atractive din punct de vedere a salariilor oferite angajaților.

În scopul determinării nivelului de îndeplinire a obiectivelor individuale de activitate, a gradului de manifestare a abilităților profesionale și a caracteristicilor comportamentale de

către funcționarul public, în vederea aprecierii rezultatelor obținute și identificării necesităților de dezvoltare profesională, a fost desfășurată evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici din cadrul Centrului pentru anul de raportare. Ca rezultat, 90% din funcționari au fost evaluați cu calificativul „foarte bine”, iar 10% din funcționari au fost apreciați cu calificativul „bine”. Urmare a procedurii de evaluare 10 angajați au fost promovați în funcții publice superioare celor deținute anterior.

În vederea consolidării instituționale, Centrul acordă o atenție deosebită dezvoltării resurselor umane ca vector important în creșterea nivelului calității activității desfășurate. În acest sens, a fost elaborat planul anual de dezvoltare profesională, potrivit căruia angajații Centrului au participat la 3 cursuri de instruire internă și la 23 cursuri de instruire externă.

În condițiile restricțiilor impuse de situația pandemică, formarea profesională a angajaților a fost desfășurată preponderent on-line, evenimentele de instruire fiind selectate conform necesităților individuale de dezvoltare profesională, pornind de la programele de instruire furnizate de partenerii de dezvoltare, cum ar fi: Academia de Administrare Publică, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Centrul Național Anticorupție, etc.

Întru asigurarea unui management eficient al resurselor umane au fost elaborate 374 de acte administrative, ce țin de raporturile de muncă ale angajaților, precum și de atribuirea fiecărui angajat a treptelor de salarizare, clasei și a coeficientului de salarizare, cuantumului salariului de bază stabilit, în contextul aprobării valorii de referință pentru anul de raportare.

Este necesar să subliniem și aspectul stimulator al angajaților Centrului sub forma diplomelor de onoare și mulțumirilor, acordate prin ordinul conducerii cu prilejul sărbătorii profesionale „Ziua funcționarului public” pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu, manifestarea spiritului de inițiativă, precum și în semn de înaltă apreciere a contribuției aduse în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Printre alte realizări la acest capitol se numără și conferirea Diplomei Guvernului unui funcționar public de conducere pentru activitate prodigioasă și ireproșabilă în cadrul serviciului public.

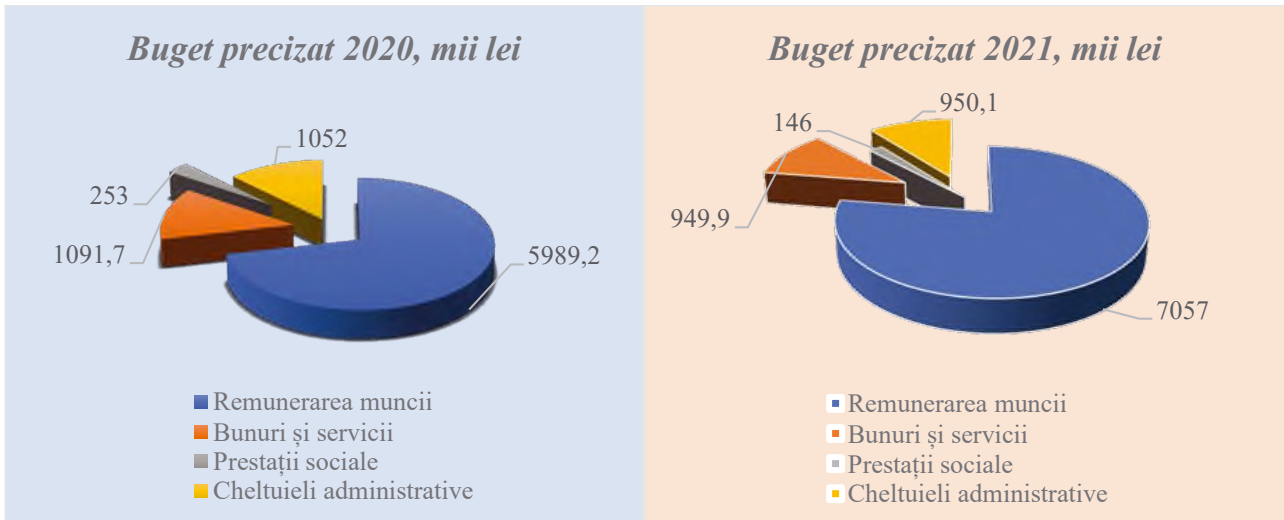
În concluzie la acest capitol, subliniem că Centrul, în permanență, pune accent pe asigurarea cu resurse umane, dezvoltarea profesională a angajaților, motivarea și menținerea personalului pentru a asigura eficiența proceselor manageriale.

Activitatea economico-financiară

În conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pentru anul 2021, nr. 258/2020, Centrului i-au fost alocate mijloace financiare la componenta de bază în sumă totală de **8093,4 mii lei**.

Suplimentar, Centrului i-au fost alocate mijloace financiare în sumă de 1009,6 mii lei pentru achitarea indemnizației unice în legătură cu contractarea de către un angajat al infecției COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, achitarea compensațiilor la încetarea raporturilor de serviciu ale angajaților (13) care nu au utilizat pe deplin concediul anual de odihnă, precum și salarizarea unui angajat care s-a reîncadrat în serviciu înainte de expirarea perioadei pentru care au fost suspendate raporturile de serviciu în legătură cu aflarea acestuia în concediul suplimentar plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

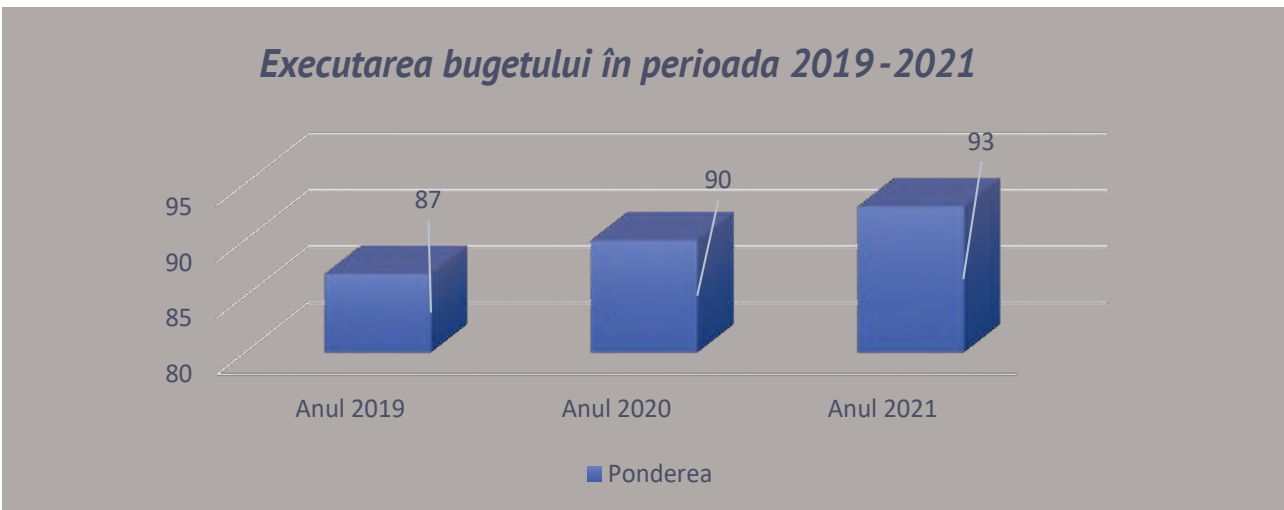
Astfel, la sfârșitul perioadei de raportare, bugetul precizat pentru Autoritatea de protecție a datelor cu caracter personal a constituit **9 103,00 mii lei**, fiind în creștere cu **circa 8%** comparativ cu bugetul precizat în anul 2020 (**8 385,9 mii lei**), după cum urmează:

Mijloacele financiare alocate Centrului au fost utilizate conform prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, precum și Legii privind achizițiile publice nr. 131/2015. Pentru utilizare eficientă și transparentă a mijloacelor bănești pe parcursul anului 2021 pe pagina web a autorității a fost plasată informația de interes public, cum ar fi: planul de achiziții publice, rapoartele de monitorizare a contractelor de achiziții publice elaborate pentru semestrul doi, pentru 9 luni și cel anual.

În vederea realizării planului de achiziții, pe parcursul perioadei de raportare, au fost încheiate 42 de contracte de valoare mică, dintre care 15 de bunuri și 27 de servicii. La încheierea contractelor s-au luat în calcul factori, precum: oportunitatea cheltuielilor și criteriul celui mai scăzut preț, alături de cerințe tehnice stabilite.

Potrivit situației la data de 31 decembrie 2021, bugetul Centrului a fost executat în mărime de 8 428,9 mii lei, ceea ce constituie 92,6% din bugetul precizat, fiind în creștere în comparație cu perioada anilor precedenți.

Repartizarea alocațiilor pe categorii de cheltuieli a fost efectuată reieșind din cadrul de resurse aprobat și în conformitate cu necesitățile Centrului ce țin de asigurarea activității de bază.

Executarea cheltuielilor în anul 2021 (mii lei)

Indicatori	Aprobat	Precizat	Executat	Executat față de precizat (%)
Cheltuieli de personal	6 063,4	7 057,0	6 881,7	97,5
Bunuri și servicii	1 481,9	943,8	789,1	83,6
Prestații sociale	130,0	146,0	55,3	37,8
Alte cheltuieli	-	6,1	6,1	100,0
Active nefinanciare, inclusiv:	418,1	950,1	696,7	73,3
- mijloace fixe	160,0	692,0	463,6	67,0
- stocuri de materiale circulante	258,1	258,1	233,1	90,3
TOTAL	8 093,4	9 103,0	8 428,9	92,6

Astfel, la compartimentul „cheltuieli” a fost aprobată suma de 7 675,3 mii lei, suma precizată a constituit 8 152,9 mii lei. Pe parcursul anului s-au executat 7 732,2 mii lei.

În ceea ce privește modul de repartizare a alocațiilor, putem preciza că în structura cheltuielilor, cea mai mare pondere o deține capitolul „cheltuieli de personal”, unde au fost aprobate inițial alocații în mărime de 6 063,4 mii lei, suma precizată constituind 7 057,0 mii lei, iar suma executată pe perioada de raportare constituind 6 881,7 mii lei (97,5%). Aici trebuie de menționat, că a fost achitat și premiul anual angajaților Centrului, pentru rezultatele activității în anul 2021, în limita volumului cheltuielilor de personal prevăzute în bugetul autorității.

Cu referire la capitolul „active nefinanciare” menționăm că, suma aprobată inițial a constituit 418,1 mii lei, iar suma precizată de 950,1 mii lei, obținută în rezultatul redistribuirii alocațiilor de la capitolul „bunuri și servicii”. Cea mai mare parte a alocațiilor redistribuite au fost de la capitolul „Deplasări de serviciu peste hotare”, nerealizate din cauza pandemiei COVID-19. Această redistribuire a avut drept scop dezvoltarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al operatorilor de date cu caracter personal” (RODCAP), care funcționa pe tehnologii învechite și crea deficiențe în funcționare și utilizare. Însă, suma redistribuită pentru îmbunătățirea funcționalității RODCAP nu a fost utilizată, în circumstanțele în care la 11 noiembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 175 pentru modificarea unor acte normative, care a venit cu anumite modificări la Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv în vederea lichidării Registrului dat.

Drept urmare, în perioada de raportare au fost executate alocații la capitolul „active nefinanciare” în sumă totală de 696,7 mii lei.

În concluzie putem spune că, pe parcursul anului 2021, bugetul Centrului a fost executat în proporție de 92,6 %, iar soldul neexecutat la alocațiile bugetare a constituit la finele anului 674,1 mii lei, motivele fiind diverse (situația epidemiologică, decăderea necesității dezvoltării RODCAP etc.).

Pe parcursul lunii ianuarie 2021, în conformitate cu programul de activitate al Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor pentru semestrul I, anul 2021, **în cadrul Centrului a fost efectuată inspectarea financiară complexă.**

Perioada supusă inspectării a fost 01 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2020, având drept scop oferirea unei asigurări rezonabile cu privire la:

- executarea bugetului la capitolul venituri și cheltuieli;
- decontările cu diferiți debitori și creditori;
- remunerarea muncii;
- achiziții publice.

În rezultatul controlului încheiat la 29 ianuarie 2021, Inspekția Financiară nu a stabilit careva divergențe sau denaturări.

În acest sens, remarcăm că în perioada iulie - august 2021, în cadrul Serviciului economico - financiar a avut loc și misiunea de audit intern, cu scopul evaluării conformității și eficienței achizițiilor publice. Rezultatul misiunii de audit a stabilit că procesul de achiziții publice din cadrul Centrului, în linii generale, este organizat conform cerințelor actelor normative cu unele mici abateri care nu au un impact negativ semnificativ asupra achizițiilor de bunuri și servicii.

Activitatea Serviciului audit intern

Serviciul audit intern este subdiviziunea Centrului care asigură realizarea misiunii și funcțiilor de bază în următoarele domenii:

- efectuarea misiunilor de audit;
- evaluarea sistemului de control intern managerial.

Astfel, sarcina de bază a Serviciului audit intern rezidă în efectuarea misiunilor de audit intern, acordarea consultanței în vederea asigurării obiectivelor privind eficacitatea sistemului de control intern managerial, oferind recomandări pentru perfecționarea acestuia și contribuind la îmbunătățirea activității Centrului.

În vederea realizării misiunii Serviciului audit intern, în obiectul activității auditului intern sunt incluse toate sistemele, procesele și activitățile Centrului.

În perioada de referință, Serviciul audit intern al Centrului a desfășurat activitatea sa conform Planului de activitate de audit intern pentru anul 2021.

În vederea asigurării respectării prevederilor Legii nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, au fost elaborate și aprobate **7** acte administrative interne pe domeniul de activitate, principale dintre care sunt:

- Carta de audit intern a Centrului;
- Codul etic al auditorului intern al Centrului;
- Planul strategic al activității de audit intern pentru anii 2021-2023;
- Planul de activitate de audit intern pentru anul 2022;
- Ordine privind efectuarea misiunilor de audit intern, asupra procesului de achiziții publice și privind managementul resurselor umane, în cadrul Centrului.

Necesitatea ajustării unor acte elaborate anterior, precum și aprobării unor acte interne noi, inclusiv dintre cele menționate, a fost determinată de faptul că, anterior, în cadrul Centrului funcția auditorului intern a fost vacantă, fiind completată în anul 2021.

Conform planului de activitate al Serviciului audit intern pentru anul 2021, au fost efectuate **2** misiuni de audit.

Pe parcursul anului au fost întocmite **11** note/rapoarte informative către conducătorul Centrului pe diverse aspecte ale activității autorității, inclusiv asupra evaluării sistemului de control intern managerial.

Misiunile de audit efectuate au acoperit principalele domenii de activitate ale Centrului, și anume:

- evaluarea conformității și eficienței procesului de achiziții publice;
- managementul resurselor umane în cadrul Centrului.

Rapoartele de audit intern au fost prezentate directorului Centrului și managerilor operaționali ale subdiviziunilor auditate, pentru luare de atitudine, conform competențelor.

În anul 2021, în procesul monitorizării de către Serviciul audit intern a executării aspectelor menționate în rapoartele de audit, se aflau **8** recomandări, din care **7** recomandări aveau termenul de realizare până la finele anului 2021 și **1** recomandare - până la 01 februarie 2022.

Ca rezultat al monitorizării permanente, consultării oferite subdiviziunilor auditate și informațiilor primite de la subdiviziunile de resort privind implementarea recomandărilor de audit, toate 8 recomandări au fost implementate integral până la finele anului 2021.

La fel, la solicitarea conducerii Centrului, pe parcursul anului 2021, a fost evaluat procesul de implementare a sistemului de Control Intern Managerial (CIM), în cadrul autorității.

În urma evaluării procesului de implementare a sistemului de CIM și a propunerilor expuse în raportul respectiv, au fost acordate consultări managerilor operaționali referitor la responsabilitățile de control intern managerial al Centrului.

În rezultatul evaluării sistemului de control intern managerial, au fost revizuite/actualizate și aprobate în redacție nouă:

- 8 Regulamente de activitate a subdiviziunilor interne ale Centrului;
- 12 Fișe de post a funcționarilor publici de conducere și de execuție, cu consemnarea în acestea a responsabilităților și atribuțiilor referitor la implementarea sistemului de CIM.

Pe parcursul anului 2021, în peste **50** de cazuri a fost acordată consultanță și consiliere personalului Centrului pe domeniul controlului financiar public intern.

Întru realizarea Planului anual de instruire a personalului Centrului, ținând cont de restricțiile impuse de situația epidemiologică și minimalizării procesului de instruire externă, Serviciul audit intern a elaborat material instructiv-metodologic și a petrecut **2** ședințe de instruire internă pe domeniul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial.

Instruirea respectivă a oferit îndrumări și tehnici pentru manageri și angajați, în diverse aspecte, precum responsabilitățile controlului managerial, stabilirea obiectivelor, documentarea proceselor, managementul riscurilor, activitățile de control și instrumente importante pentru o gestionare corectă și transparentă a resurselor, în conformitate cu legislația în vigoare.

La ședințele de instruire internă au participat **33** de angajați ai Centrului.

PROBLEME ȘI OBIECTIVE ÎN ACTIVITATEA CENTRULUI

Preocupările care împovărează activitatea Autorității naționale de protecție a datelor cu caracter personal, reflectate pe parcursul mai multor perioade de raportare deja, denotă caracterul practic neschimbat de la an la an al acestora. De menționat că, preocupările majore reflectate, inclusiv în rapoartele de activitate ale Centrului, generează impedimente tot mai accentuate atât în activitatea instituțională și organizatorică, cât și în dezvoltarea domeniului protecției datelor cu caracter personal la nivel național. Or, ținând cont de faptul că soluționarea problemelor stringente cu care se confruntă Centrul, în mare parte, depășește limita competenței acestei autorități, devine și mai dificilă depășirea/realizarea acestora.

Problemele cu care se confruntă Centrul - de ordin legal, instituțional, de percepție și de aplicabilitate, care necesită soluționare stringentă întru depășirea stagnării domeniului protecției datelor cu caracter personal la nivel național și care, în mare parte, sunt reflectate detaliat în conținutul prezentului raport, sunt următoarele:

- **neconcordanța între cadrul legal național și reglementările existente la nivel european în domeniul protecției datelor cu caracter personal;**
- **nivelul discriminatoriu al salarizării funcționarilor din cadrul Centrului** în raport cu cel prevăzut pentru alte organe de control cu statut similar și care, ținând cont de specificul activității desfășurate ce prezumă indubitabil prelucrarea datelor cu caracter personal, sunt supuse verificării legalității prelucrării datelor de către Centru;
- **fluctuația cadrelor** și insuficiența/lipsa la nivel național a specialiștilor calificați în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- **numărul mic de angajați în raport cu volumul tot mai mare de lucru**, în special în subdiviziunile de bază ale autorității: Direcția generală supraveghere și conformitate, Direcția juridică, mai ales în contextul investirii autorității pe parcursul ultimilor ani cu multiple atribuții suplimentare (de exemplu prin: Legea comunicațiilor electronice, Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legea cu privire la prevenirea și combaterea terorismului etc.), fără fi create/asigurate și mecanisme instituționale fiabile întru realizarea sarcinilor prescise;
- **inexistența garanțiilor corespunzătoare pentru colaboratorii Centrului** în ceea ce privește riscurile generate de activitatea de control și acțiunile de imixtiune a unor organe, având scopul de a intimida angajații Centrului prin fabricarea de dosare;
- **ineficiența și insuficiența pârghiilor coercitive pentru prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal**, motivul fiind caracterul dublu, contradictoriu și susceptibil a procedurilor de examinare a constatărilor rezultate în urma verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal, manifestat prin dublarea examinării în instanțele de judecată, în aceeași perioadă, a acelorași acte și constatări emise de Centru, atât în ordine de contencios administrativ cât și în procedură contravențională (informația detaliată reflectată la capitolul „Activitatea de reprezentare în instanțele de judecată”);

- **utilizarea abuzivă a prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal**, în special de către reprezentanții autorităților publice, la pretinsa argumentare a refuzului în prezentarea informațiilor solicitate prin prisma realizării dreptului de acces la informație;
- **lipsa mecanismelor, garanțiilor procedurale și de control efectiv în cazul organelor de drept** la efectuarea măsurilor speciale de investigații, **care ar asigura un just echilibru între interesul organului de urmărire penală de a acumula anumite probe și drepturile subiecților de date cu caracter personal vizați**. Informația mai detaliată la tematica dată este reliefată supra, la compartimentul „Activitatea de prevenire a neconformității prelucrării datelor cu caracter personal”;
- **numărul mare a operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal stocate în resursele informaționale automatizate de stat, efectuate în lipsa unui scop și temeii legal**, în special de către angajații organelor de drept, precum și **lipsa sau insuficiența măsurilor necesar a fi implementate în vederea ținerii evidenței eficiente a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal**. Informația mai detaliată vizând aspectul da teste reflectată supra, la compartimentul „Activitatea de prevenire a neconformității prelucrării datelor cu caracter personal”.

Obiectivele Centrului pentru anul 2022, se rezumă în esență la întreprinderea acțiunilor de rigoare în vederea remedierii preocupărilor reliefate supra. Astfel, obiectivele de bază trasate pentru perioada imediat următoare, dar fără a se limita la cele descrise în continuare, se vor centra în vederea asigurării:

- **conformării cadrului legal național din domeniul protecției datelor cu caracter personal la reglementările noi existente la nivel european**, prin aprobarea de către Parlamentul Republicii Moldova în lectură finală a proiectelor de legi: privind protecția datelor cu caracter personal și privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Totodată, urmare realizării obiectivului dat, se perindă obligativitatea elaborării și implementării cadrului normativ și intern aferent punerii în aplicare a noilor prevederi legale;
- **ridicării nivelului de salarizare a funcționarilor din cadrul Centrului**, racordat celui prevăzut pentru alte organe de control cu statut similar, care, ținând cont de specificul activității desfășurate ce prezumă indubitabil prelucrarea datelor cu caracter personal, sunt supuse verificării legalității prelucrării datelor de către Centru;
- **majorării efectivului limită de personal** a Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, **în raport cu volumul de lucru și competențele atribuite Centrului**;
- realizării în continuare a sarcinilor ce derivă din Planul de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană;
- continuării și amplificării acțiunilor de **sensibilizare a societății privind importanța domeniului protecției datelor cu caracter personal**, atât din perspectiva respectării/cunoașterii drepturilor subiecților de date, cât și asigurării exercitării obligațiilor aferente operatorilor de date cu caracter personal;
- contribuiri la **ridicarea nivelului de interpretare corectă și aplicare conformă a prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal** de către actorii implicați în prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv prin asigurarea echilibrului între prevederile legale aferente drepturilor de acces la informație, libertății de exprimare și protecției datelor cu caracter personal;
- sensibilizării partenerilor de dezvoltare în realizarea proiectelor comune, în vederea asigurării nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova.